

**SAARDE VALLA
KONSOLIDEERIMISGRUPI
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

Aruandeaasta algus	01.01.2017
Aruandeaasta lõpp	31.12.2017
Avaliku sektori üksus	Saarde Vallavalitsus
Registrikood	75033454
Tänav	Nõmme 22
Linn	Kilingi-Nõmme
Vald	Saarde
Postiindeks	86304
Maakond	PÄRNUMAA
Telefon	+372 449 0135
Faks	+372 449 0164
e-posti aadress	info@saarde.ee
Veebilehe aadress	www.saarde.ee
Audiitor	Infora OÜ
Põhitegevus	omavalitsuse tegevus hooldusraviteenus vee - ja kanalisatsiooniteenus

Tegevusaruanne	3
Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	18
Konsolideeritud bilanss	18
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	19
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	20
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	21
Eelarve täitmise aruanne konsolideeriva üksuse kohta	22
Lisa 1 Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud	
arvestuspõhimõtted	28
Lisa 2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused.....	33
Lisa 3 Raha.....	33
Lisa 4 Maksunõuded ja maksutulud.....	34
Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed	34
Lisa 6 Varud.....	34
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	35
Lisa 8 Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded.....	35
Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud.....	35
Lisa 10 Materiaalne põhivara.....	36
Lisa 11 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	37
Lisa 12 Laenukohustused.....	38
Lisa 13 Saadud toetused.....	38
Lisa 14 Kaupade ja teenuste müük	40
Lisa 15 Muud tulud	40
Lisa 16 Tööjõukulud.....	41
Lisa 17 Majandamiskulud	41
Lisa 18 Antud toetused.....	42
Lisa 19 Muud tegevuskulud.....	44
Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega	44
Lisa 21 Konsolideerimata finantsaruanded	46
Konsolideerimata bilanss.....	46
Konsolideerimata tulemiaruanne	47
Konsolideerimata rahavoogude aruanne	48
Konsolideerimata netovara muutuste aruanne.....	48
Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	49
Allkirjad majandusaasta aruandele.....	52

Tegevusaruanne

Saarde vald moodustus pärast 2005.aastal toimunud kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamist endiste Kilingi-Nõmme linna, Saarde ja Tali valla ühinemise tulemusel.

Vallakeskuse kaugus Pärnust on 40 km, Viljandist 50 km, Valgast 100 km. Valla naabriteks on Häädemeeste ja Surju vald Pärnumaal, Kõpu, Halliste ja Abja vald Viljandimaal ning lõunas Läti Vabariik.

1)Vallavanema pöördumine

Vabariigi Valitsuse 26.01.2017 määrusega nr 33 „Saarde valla ja Surju valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmine“ kinnitas Vabariigi Valitsus Saarde ja Surju valla ühinemise heaks. Uus omavalitsus moodustus 21.10.2017 Saarde Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval. Eelarve ja majandusaasta arvestuse seisukohast jätkasid endised vallad eraldiseisvate eelarveüksustena 2017. aasta lõpuni.

2017. aasta Saarde valla eelarve kulude maht oli 4 697,6 tuhat eurot, millest investeeringutegevusteks kulus 812,6 tuhat eurot. Peamine investeering tehti Kilingi-Nõmme lasteaed „Kröll“ fassaadi soojustamiseks, katuse vahetuseks ja ventilatsioonisüsteemi väljaehitamiseks summas 388,8 tuhat eurot. Heitveekäitlusesse ja veevarustusse investeeriti kokku 194,2 tuhat eurot. Teede ja tänavate korrashoiuks planeeriti eelarvesse 100,0 tuhat eurot, kuid investeeriti 92,2 tuhat eurot. Gümnaasiumi investeeringu peamise tulemusena rekonstrueeriti kooli söögisaali põrand koos rasvapüüduriga summas 62,0 tuhat eurot.

Saarde Vallavolikogu 22.03.2017 otsusega nr 8 korraldati ümber alates 01. oktoobrist valla raamatukogud, mille tulemusena jätkas tööd Kilingi-Nõmme raamatukogu, millega liideti haruraamatukogudena Allikukivi raamatukogu ja Tali raamatukogu. Raamatukogude liitmise eesmärgiks oli tööjõu efektiivsem kasutamine, mis võimaldab tõsta töötajate töötasu ja saavutada ressursi kokkuhoidu teavikute ostmisel. Raamatukogu töötajate uus koosseis kinnitati 17. juuli 2017 korraldusega nr 172 järgnevalt: Kilingi-Nõmme Raamatukogu – 2,25 ametikohta; Tihemetsa haruraamatukogu – 0,75 ametikohta; Tali haruraamatukogu 0,5 ametikohta. Ametikohtade vähendamise tulemusena tõsteti oktoobris raamatukogu töötajate palkasid.

Saarde Vallavalitsus esitas Rahandusministeeriumi poolt korraldatud energiatõhususe meetmesse projektitaotluse Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone energiatõhususe parandamiseks. Projekti eelarveliseks kogumaksumuseks hinnati 501,0 tuhat eurot, millest 180,0 tuhat eurot planeeriti omafinantseeringuna. 23.02.2018 väljastas Rahandusministeerium Saarde Vallavalitsusele otsuse, mille kohaselt tunnistati taotlus mittevastavaks.

27.03.2017 tabas Kilingi-Nõmme klubi õnnetus, kus katlaruumis raskekütteõlil töötava katla süsteemi rikke tulemusel toimus plahvatus. Plahvatuse tulemusena süttis põlema katlaruum ja hävis hoone katus. Vee- ja niiskuskahjustusi sai üle poole aasta katuseta seisnud klubi saal ning lava, mille ehitismükoloogilise ekspertiisi kohaselt leiti uuritud ruumides seenkahjustusi. Hallitusseente poolt tekitatud kahjustusi leiti kõige laiaulatuslikumalt seintelt, lagedest kui ka

põrandatelt. Puitu lagundavate seente levik piirnes suure saali lavaga (sh lava alt) ning sellele viiva parempoolse trepiga. Kilingi-Nõmme klubi investeringuteks planeeriti 100,0 tuhat eurot, millest kasutati 50,6 tuhat eurot aasta lõpus uue katuse ehituseks.

Kasutamata jäeti Lavi paisjärve investeringute raha koos PRIA toetusega kokku 47,0 tuhat eurot.

Valdade ühinemisega kaasneb suur hulk asjaajamise korralduse muudatusi 2018-ks aastaks, mis vajavad ettevalmistamist ja uute õigusaktide kehtestamist (asutuse struktuur, määrused, põhimäärused, korrad, arengukavad, üldplaneering ja paljud teised dokumendid). Ühinenud omavalitsustes olid kasutuses erinevad raamatupidamise tarkvarad, samuti olid kasutusel erinevad raamatupidamisarvestuse meetodid.

Planeerides ühinenud Saarde valla tulevaste aastate eelarvet ja tegevusi, peab vallavolikogu ja vallavalitsus lähtuma sõlmitud Saarde ja Surju valla ühinemislepingus ja selle lisades sätestatust.

Ühinemise eesmärkidena on osapooled kokku leppinud järgmised põhimõtted:

- tagada ühinenud valla elanikele kvaliteetsed ja ruumiliselt kättesaadavad, majanduslikult tõhusalt korraldatud avalikud teenused;
- arendada välja teeninduskeskused ning kaasata kogukonda, et pakkuda elanikele vajalikke ja kvaliteetseid igapäevateenuseid;
- suurendada ühinenud valla haldussuutlikkust ning tagada hea avaliku halduse parima praktika juurutamine;
- ühendada Lepinguosaliste valdade potentsiaal piirkonna parema arengu- ja konkurentsivõime saavutamiseks ning ettevõtlusele soodsa arengukeskkonna loomiseks;
- edendada kohalikku demokraatiat, stimuleerides kodanikualgatust ning kodanikuühendusi (sh seltsitegevus, külaliikumine) senisest aktiivsemalt kohalikust elust osa võtma;
- austada ja säilitada kohalikku ajaloolist identiteeti ja kultuuritraditsioone.

Sama lepingu ja selle lisas nr 3 nähakse ette prioriteetsed investeringud aastateks 2018-2021. Samas on kokku lepitud, et investeringuid tehes järgitakse kogu piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestades lepinguosaliste arengukavasid, seni tehtud investeringuid ja võetud kohustusi. Investeeringute tegemisel arvestatakse valla majanduslikke võimalusi ja objekti olulisust kogukonnale.

2018 aastaks on suurima mahuga investeringud planeeritud ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimisele ning reoveepuhasti rekonstrueerimisele Kilingi-Nõmmes ja Saarde külas, Tali teeninduspunkti osaliseks ümberehituseks lasteaiaks, teede ja sildade renoveerimiseks Saarde ja Surju piirkondades, Surju Põhikool-lasteaias uue rühmaruumi loomiseks. Kaasrahastust otsitakse Kilingi-Nõmme perearstikeskuse hoone kaasajastamiseks ning Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone energiatõhususe parandamiseks, millega jätkatakse ühinemislepingus kokku lepitud peamiste investeringute elluviimisvõimaluste leidmisega.

2)Konsolideerimisgrupi koosseis

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad järgmised üksused:

Saarde Vallavalitsus - konsolideeriv üksus

Allüksuse nimetus

- 1.Vallavalitsus
- 2.Tihemetsa spordikompleks
- 3.Kilingi-Nõmme spordihoone
- 4.Kilingi-Nõmme muusikakool
- 5.Kilingi-Nõmme raamatukogu
- 6.Kilingi-Nõmme klubi
- 7.Tali seltsimaja
- 8.Kilingi-Nõmme vabaajakeskus
- 9.Lasteaed "Krõll"
- 10.Tali lasteaed
- 11.Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Allikukivi ja Tali raamatukogud tegutsesid iseseisvate asutustena kuni 30.09.2017 ja 01.10.2017 liideti Kilingi-Nõmme Raamatukogu koosseisu.

Peale Tali Põhikool-Lasteaia põhikooli osa sulgemist jätkab asutusena Tali Lasteaed.

Konsolideeritud üksused

- 1.Saarde Kommunaal OÜ
- 2.Kilingi-NõmmeTervise-ja Hoolduskeskus SA

3)Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

(tuhandetes eurodes koma kohaga)

	2017	2016	2015	2014	2013
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	13 420,2	13 391,5	13 570,5	12 776,1	12 951,0
Kohustused aasta lõpus	1 840,3	1805,4	1803,6	1839,3	1858,6
Netovara aasta lõpus	11 579,9	11 586,1	11 766,9	10 936,8	11 092,4
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	5 866,5	5 077,7	5 834,4	4 542,2	3 898,7
Tegevuskulud	5 903,0	5364,1	5 006,8	4 728,1	4 706,2
Tulem	-47,6	-296,9	813,4	-203,2	-826,4
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	924,0	295,0	1400,9	141,9	168,6
Maksevõimekordaja*	1,78	2,08	1,75	2,06	1,73
Lühiajaline maksevõime**	2,32	2,63	2,40	2,60	2,30
Kohustuste osakaal varadest	13,7%	13,5%	13,3%	14,4%	14,4%
Laenukohustuste osakaal varadest	9,4%	9,7%	9,9%	11,0%	11,3%
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	468,6	535,8	527,3	326,5	222,7
Netovõlakoorumus****	195,2	225,9	481,9	419,1	717,4
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse					

konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	493,9	497,7	498,0	318,1	208,8
Netovõlakoorumus****	711,9	763,0	690,6	657,7	967,7

*Maksevõimekordaja – likviidsed varad (kassa, pank)/lühiajalised kohustused

**Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustused

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS § 33 null (ei tohi olla negatiivne)

****Netovõlakoorumus – KOFS § 34 alusel arvestatud kohustuste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on 60% põhitegevuse tuludest

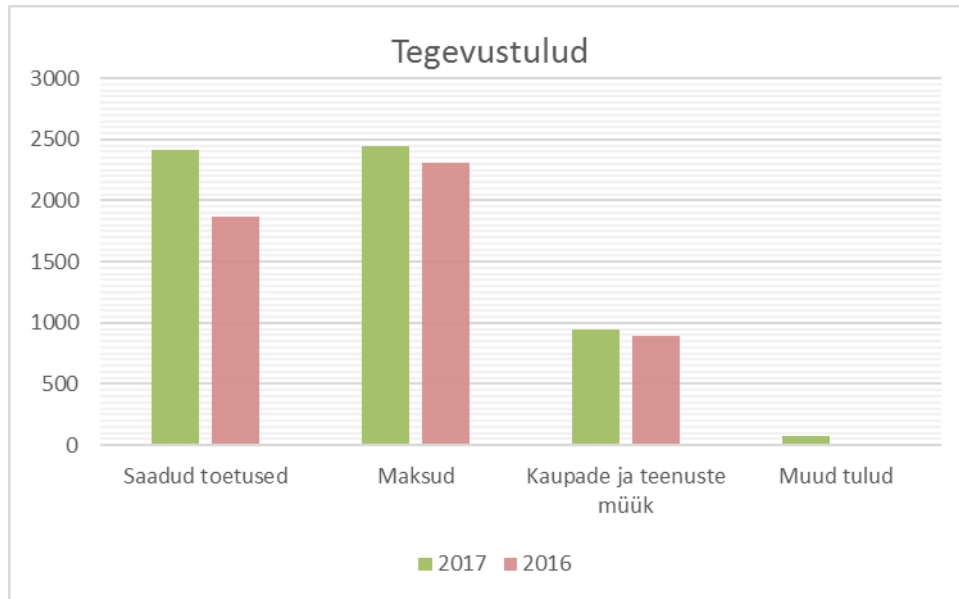
Varad on suurenenud võrreldes eelneva perioodiga 28,7 tuhande euro võrra, kusjuures käibevarad on suurenenud 54,6 tuhande euro võrra ning põhivarade maksumus vähenenud 25,9 tuhande euro võrra. Käibevaradest on suurenenud rahajäägid 11,3 tuhande euro võrra. Maksu- ja muud nõuded on suurenenud 40,3 tuhande euro võrra, sealhulgas KIKi poolt finantseeritava projektiga on käibemaksu ettemakse 43,3 tuhat eurot.

Soetuste ja parenduste arvelt on põhivarad kasvanud 924,0 tuhande euro võrra, ümberhinnatud on varasid 41,4 tuhande euro eest. Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded kokku on vähenenud 0,5 tuhat eurot. Amortisatsiooni, mahakandmiste ja müügi arvelt on varad vähenenud 990,8 tuhande euro võrra.

Kohustused on suurenenud 34,9 tuhande euro võrra. Lühiajaliste kohustuste osa on suurenenud 99,9 tuhande euro võrra. Sihtfinantseerimiseks laekunud vahendite tõttu suurenenud 56,7 tuhande euro võrra muud kohustused ja saadud ettemaksed. Suurenesid ka võlad tarnijatele, töövõtjatele ja laenukohustused. Pikaajaliste kohustuste osa on vähenenud 65,0 tuhande euro võrra.

Netovara on vähenenud 6,2 tuhande euro võrra. Netovara muutust on mõjutanud varade ümberhindlus 41,4 tuhande euro võrra ning negatiivne aruandeaasta tulem 47,6 tuhat eurot.

Tulemiaruanne näitajatest annavad ülevaate alljärgnevad graafikud:
Tegevustulud:

Tulemiaruaande näitajatest on tegevustulud suurenenud võrreldes eelneva perioodiga 788,8 tuhande euro võrra, s.o. 15,5%.

Maksutulude laekumine suurenes eelneva perioodiga võrreldes 132,5 tuhande euro võrra s.o 5,7%. Füüsilise isiku tulumaksu laekumise kasvuprotsent oli 6,7 (eelneval perioodil 4,8%). Tulumaksu parem laekumine on seotud palgakasvuga.

Maksutulude osa tegevustuludes moodustab 41,6% (eelneval perioodil 45,5%).

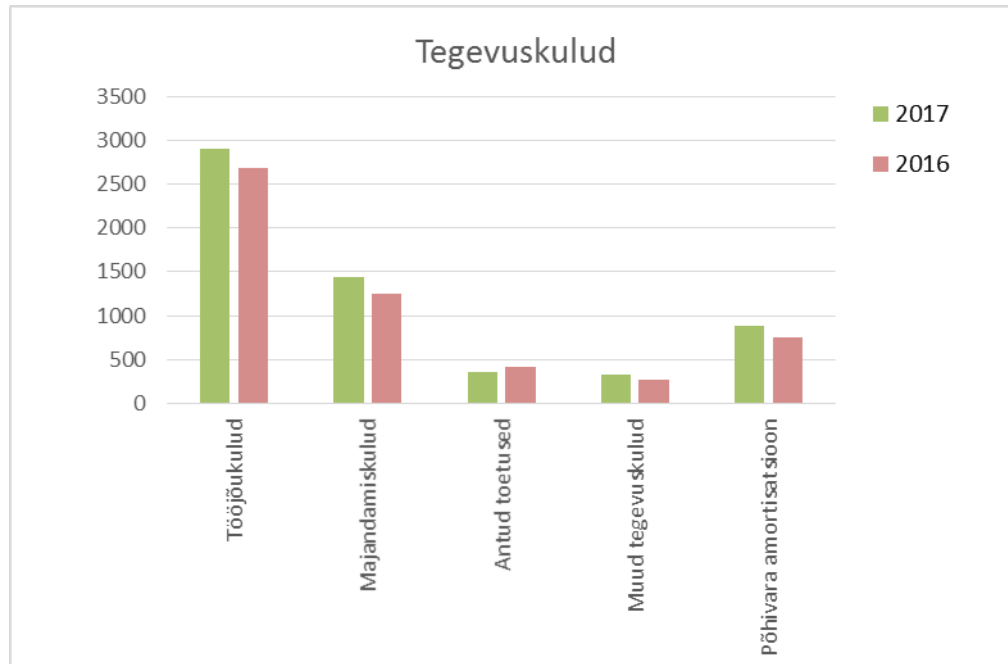
Kaupade, teenuste müük suurenes 51,3 tuhande euro võrra. Nimetatud tulugrupis moodustavad tulud tervishoiust 59,0%, tulud elamu- ja kommunaalmajandusest 17,0% ja tulud haridusest 14,3%. Tulud majandusest, kultuuri- ja spordialasest tegevusest, sotsiaalabituludest moodustavad kokku 9,7%.

Toetuste osa on suurenenud 543,5 tuhande euro võrra, s.o. 29,1%. Toetuste osa põhivara sihtfinantseerimiseks suurenes eelneva perioodiga võrreldes 424,1 tuhande euro võrra. Seoses ühinemistoetuse laekumisega on ka tegevustoetuste osa suurem.

Muude tulude osa on olulisest suurenenud eelkõige varade müügi kasumi arvelt.

Keskkonnakasutusest saadavad tulud on vähenenud.

Tegevuskulud:

Tegevuskulud on suurenenud võrreldes eelneva perioodiga 538,9 tuhande euro võrra s.o 10,0%.

Kulude struktuuris on jätkuvalt suurima osatähtsusega tööjõukulud, moodustades 49,2%. Võrreldes eelneva aruandeperioodiga on tööjõukulud suurenenud 8,1%. Majandamiskulude osa on eelneva aruandeperioodiga võrreldes suurenenud 14,5%. Enam on kulutatud kinnistute ülalpidamiseks ja õppekuludeks. Põhivara amortisatsioon on suurenenud 18,6%, sh. on varade allahindlused 296,8 tuhande euro ulatuses. Muud tegevuskulud on suurenenud eelneva perioodiga võrreldes 55,4 tuhande euro võrra ja seda põhiliselt põhivarade käibemaksukulude tõttu. Antud toetuste osa on vähenenud eelneva aruandeperioodiga võrreldes 55,6 tuhande euro võrra. Vähem on toetusi makstud sotsiaalvaldkonnas, samuti põhivara sihtfinantseerimiseks. Suuremad on tegevustoetused olnud spordile ja seltsitegevuseks.

Kuna tegevustulud on olnud väiksemad kui tegevuskulud, on aruandeaasta tegevustulem negatiivne.

Maksevõimekordaja on võrreldes eelneva perioodiga vähenenud. Rahaliste vahendite jääk on küll suurenenud, kuid ka lühiajalised kohustused on olnud oluliselt suuremad. Hindamisskaalal on vastav näitaja üle 0,8 hea.

Lühiajaline maksevõime näitab, kui palju on käibevara lühiajaliste kohustuste ühe rahaühiku kohta. Nimetatud näitaja on langenud 2,63lt eelneval perioodil 2,32ni aruandeaastal. Tänapäeval peetakse heaks näitajaks vähemalt 1,6.

Kohustuste osakaal varadest näitab kui suurt osa varadest finantseeritakse laenatud vahenditega. Meil on nimetatud näitaja 13,7% (ei tohiks olla suurem kui 60%). Laenukohustuste suhe varadesse on vähenenud.

Põhitegevuse tuleml vastab nii aruandeaastal kui ka eelneval perioodil KOFS-is sätestatud nõuetele (ei tohi olla negatiivne), seda nii konsolideeritud kui ka konsolideerimata näitajate alusel.

Netovõlakooormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Konsolideeritud näitajate alusel on netovõlakooormus aruandeaastal 3,7% ja eelneval perioodil 4,5%. Konsolideerimata näitajate alusel on netovõlakooormus aga aruandeaastal 15,5% ja eelneval perioodil 17,6%. Piirmääraks on 60%.

4)Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast

Eesti sisemajanduse koguprodukt suurenes 2017.aastal 2016.aastaga võrreldes 4,9%. SKP jooksevhindades oli 23 miljardit eurot.

2017.aastal oli Eesti majanduskasv viie aasta kiireim. Enamikku valdkondi haaravasse kasvu panustasid enim ehituse, info ja side valdkond ning kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus. Aasta jooksul suurenes järk-järgult töötleva tööstuse panus majanduskasvu.

Vaatamata tagasihoidlikule kasvule aasta keskel suurenes kaupade ja teenuste eksport 2017.aastal 2,9%.

Sisemajanduse nõudluse kasv kiirenes teist aastat järjest ja jõudis 4,2%ni. Sisenõudluse eestvedaja oli eelnenud kolmel aastal languses olnud investeeingud, mis suurenesid 13,1%. Eratarbimine suurenes 2017.aastal 2,0%.

Rahandusministeeriumi 2017.aasta suvise majandusproгноosi alusel kasvab Eesti majandus 2018.aastal 3,3%.

Peamiseks majanduse kasvu vedajaks jääb sisenõudlus, mis tugineb peamiselt investeeingute suurenemisel. Aastatel 2019-2021 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 3,0% aastas, mida toetab ühelt poolt tugev ekspordi kasv ning teisalt võrdlemisi stabiilne sisenõudlus.

2018.aastal tõuseb jõuliselt tulumaksuvaba miinimum, mis võimaldab eratarbimise kasvu kiirenemise 4,4%ni. Kuna netosissetulekuid suurendavaid reforme pole rohkem planeeritud, siis jääb edaspidi tarbimise kasv majanduskasvule alla, kuna uus tulumaksusüsteem hakkab netotulu kasvu piirama.

Investeeingute kolm aastat kestnud langus on läbi saanud ja investeeingud kasvavad jõuliselt eelkõige valitsussektori toel. Valitsussektori investeeingud on pööranud kasvule ELi rahade toel.

Väliskeskkond on Eestile soodne. Üleilmne kaubavahetus ja majanduskasv on kiirenenud ning Eesti lähinaabrite majandused on kosunud euroala keskmisest kiiremini. Hoogne areng jätkub võimaldades ettevõtetel suurendada ekspordimahtusid ning tõsta hinda.

Palgakasv aeglustub 2018.aastal 5,2%ni tulumaksureformi positiivse mõju tõttu.

2018.aastal on oodata valitsussektori eelarvepuudujääki 0,2% SKPst. Suurem osa puudujäägist tuleb riigieelarvest, kus investeeingute kasv ületab maksutulude kasvutempot. Kohalikud omavalitsused jäävad järgmisel aastal defitsiiti, kuid see väheneb investeeimismahtude kasvu pidurdumise tõttu. Pärast 2019.aastat hakkab valitsussektori eelarvepositsioon paranema.

5)Ülevaade konsolideerimisgrupi üldistest arengusuundadest

Saarde valla pindala on 706,9 km², olles pindalalt Pärnu maakonna suurim omavalitsus.

Vald jaguneb asulateks, milleks on vallasisene linn Kilingi-Nõmme, Tihemetsa alevik ja 23 küla.

Saarde vald on turvaline, puhta ja metsarikka looduskeskkonnaga piirkond, väärtustatud

geograafilise ja kultuuritraditsioonide omapäraga, kus Kilingi-Nõmme linn kui vallasisene linn on kujunenud Edela-Eesti tõmbekeskuseks.

Elanike arv 31.12.2017. aasta seisuga oli 3790. Võrreldes sama perioodiga aasta tagasi on elanike arv vähenenud 118 inimese võrra.

2017. aastal on registreeritud 14 sündi ja 64 surma, mis näitab, et iive on negatiivne.

2017. aasta detsembri lõpu seisuga oli ametlikult registreeritud töötuid 108, 2016. aasta lõpu seisuga 91. Tegelik töötute arv on aga palju suurem. Elanike arvu jätkuv langus pidurdab omavalitsusüksuse tulubaasi kasvu ning üldist arengut.

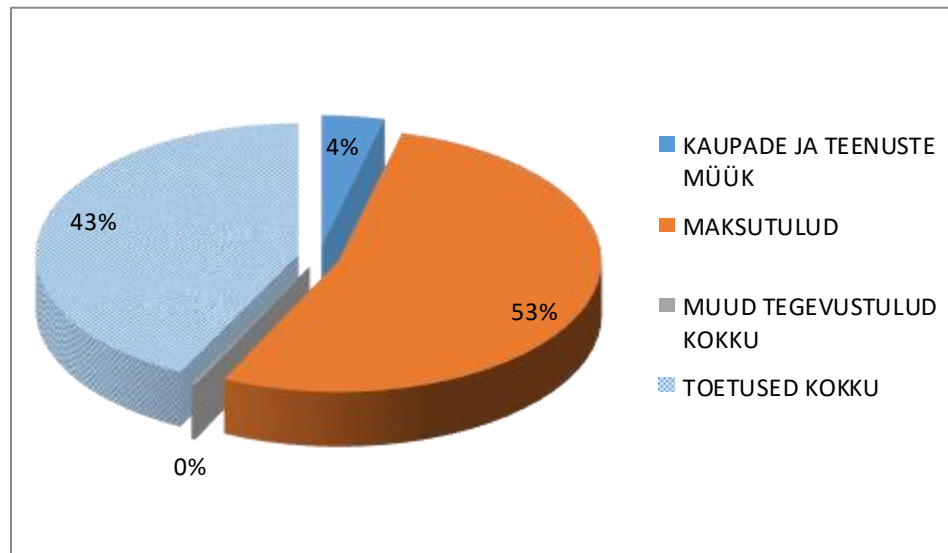
Saarde Vallavalitsuse kui omavalitsusüksuse peamiseks ülesandeks on iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes elanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla arengu iseärasusi.

Saarde valla tegelik eelarvemaht oli 2017. aastal koos põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistehingutega 4,8 miljonit eurot (2016. a. 4,6 miljonit eurot). Põhitegevuse tulused laekus planeeritust rohkem 2,0%, põhitegevuse kulusid tehti 3,9 miljoni euro eest, s.o. 5,1% vähem planeeritust. Põhitegevuse kulud moodustasid kogu eelarves kulutatud vahenditest 81,5%, investeerimistegevuse kulutused 17,0% ja finantseerimistegevus 1,5%.

Kõik esmased funktsioonid said täidetud ning allasutused ning muud eelarveüksused suhtusid eelarvevahendite kasutamisse äärmise kohusetundega.

Põhitegevuse tulude ja kulude struktuurist 2017. a. annavad ülevaate alljärgnevad graafikud:

Põhitegevuse tulud 2017

Põhitegevuse tuludest omavad suurimat osakaalu maksutulud - moodustades 53,3%.

Füüsilise isiku tulumaksu on planeeritust enam laekunud 3,5%, mis on viide paranema hakanud majanduskeskkonnale, suurenenud on väljamaksed füüsilistele isikutele.

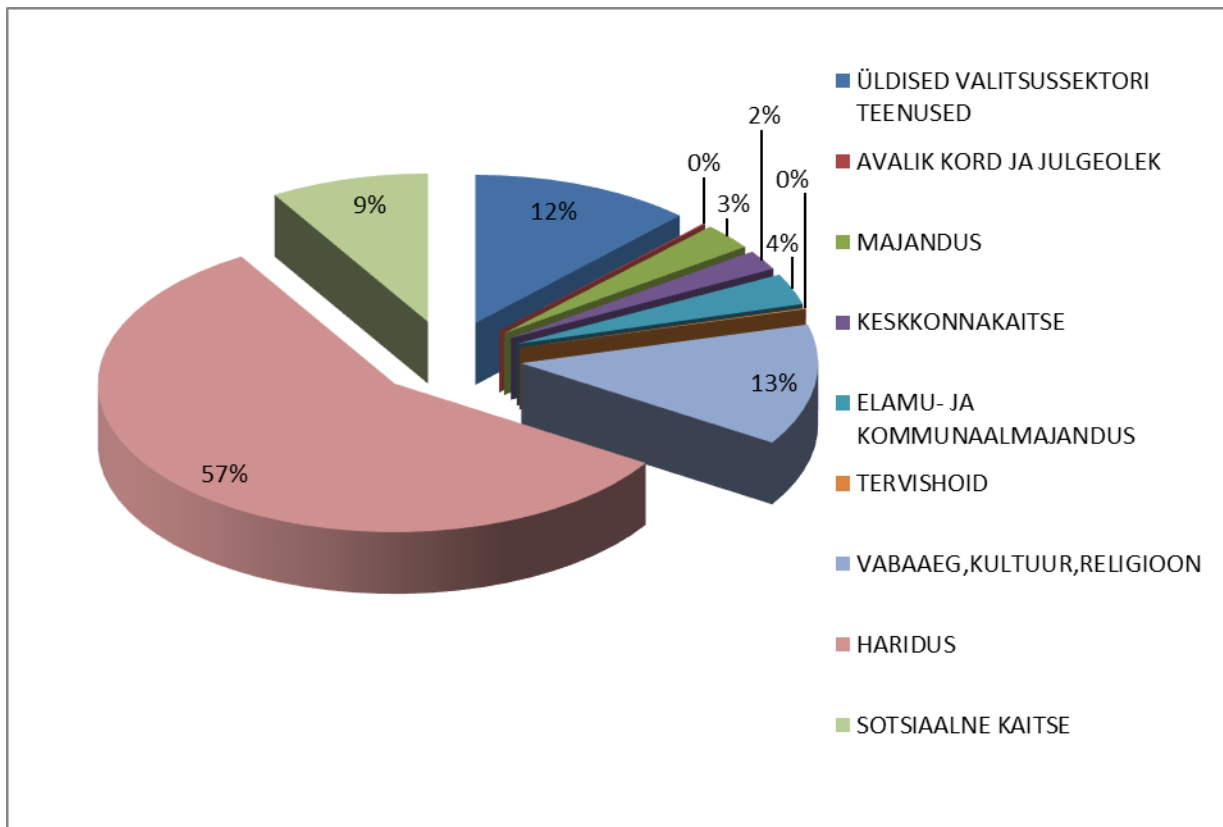
Maamaksu on laekunud vastavalt planeeritule.

Teisel kohal põhitegevuse tuludest on mitmesugused tegevustoetused, moodustades 42,6%. Toetuste rühmas on ka riigieelarvest eraldatavad tasandus- ja toetusfond, mis moodustavad põhitegevuse tuludest kokku 38,4%. Sihtotstarbelisi toetusi laekus 2017. aastal 189,9 tuhat eurot.

Kaupade ja teenuste müügitulud moodustasid põhitegevuse tuludest 3,9%. Planeeritust laekus eelpool nimetatud tulusid 3,5% rohkem. Enim laekus haridustulusid ning kultuuri- ja spordi-tegevusest laekuvaid tulusid, samuti üüri- ja renditulusid.

Muud tegevustulud moodustasid põhitegevuse tuludest 0,2%. Langenud on keskkonnakasutusest laekuvate tulude osakaal.

Põhitegevuse kulud 2017

Eelarve põhitegevuse kuludest moodustavad kõige suurema osa jätkuvalt kulud haridusele – 57,4% (2016. aastal 51,9%).

Peale haridusasutuste ülalpidamiskulutuste kajastuvad hariduskulude osas ka kulutused huvitegevusele, õpilasvedudele, koolitoidule, teistele omavalitsustele makstavad õpilas- ja lasteaiakohamaksud, kulutused õpilaskodule.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis õpib 344 õpilast, töötab 34 pedagoogi (28,5 ametikohta) ja on 20 klassikomplekti. Kilingi-Nõmme Gümnaasium on maakonnas tunnustatud jätkusuutlik kool. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi missiooniks on luua kõikidele õpilastele elus toimetulekut tagavad hariduse omandamise võimalused ning õppe- ja loomkeskkond, kus on võimalik areneda terviklikuks isiksuseks, kes lähtub üldinimlikest väärtushinnagutest. Kilingi-Nõmme Gümnaasium on õpilaste arengupotentsiaali realiseerimist toetava ja turvalise õpikeskkonnaga kool, usaldusväärne ja lugupidav partner lastele, vanematele ning koostööpartneritele. Eesmärgiks on ka kindlasti meelitada gümnaasiumiastmesse õppima noori väljastpoolt omavalitsuse territooriumi, selleks pakkudes heal ja kvaliteetsel tasemel õpilaskodu teenust.

2017.aastal kulutas gümnaasium infotehnoloogilisele riistvarale 20,7 tuhat eurot, kusjuures Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuselt saadi selleks 8,9 tuhat eurot. Inventarile kulutati kokku 24,0 tuhat eurot, millest mööblile 16,1 tuhat eurot. Huvitegevuse inventarile kulutati 5,5 tuhat

eurot. Õppeinventari täiendati 5,9 tuhande euro eest, kusjuures õppekulutusteks kokku kulus 38,2 tuhat eurot.

Seoses koolitusnõudluse vähenemisega ja valla rahaliste vahendite ebaotstarbeka paigutamisega Tali Põhikool-Lasteaia kooliosa ülalpidamiseks, korraldati Tali Põhikool-Lasteaia tegevus ümber nii, et alates 01.07.2017 jätkab Talil tegevust ainult Tali Lasteaed. Tali Põhikool-Lasteaia õpilastel tagati haridustee jätkamise võimalus Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis. Tali lasteaias on 12 last, 1 õpetaja ja 1 õpetajaabi.

Kilingi-Nõmme lasteaias "Krõll" on 132 lasteaia kohta, millest on täidetud 105, õpetajaid on 14, õpetajaabisid 6. Aruandeaastal kulutati muusikariistadele, köögitehnikale, kontorikombainile 2,2 tuhat eurot. Sülearvutite soetamiseks kulus 1,2 tuhat eurot ning õppekulutusteks 4,2 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme Muusikakoolis on õpilasi 66, õpetajaid 8. Muusikakooli õpilased on osalenud mitmetel konkurssidel ja olnud edukad. Muusikakool on väikese eelarve juures oskuslikult majandanud. Inventari soetati kokku 9,1 tuhande euro eest, millest muusikainstrumente soetati 5,5 tuhande euro eest ja selleks oli võimalik kasutada riigipoolseid huvihariduse vahendeid 4,7 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme vabaajakeskus kulutas õuealale ja hoone korrashoiuks 2,0 tuhat eurot. Huvitegevuseks mõeldud inventari soetati 3,0 tuhande euro eest, sealhulgas riigi huvitegevuse vahendite arvelt 2,7 tuhande euro eest. Projektide kaudu sai vabaajakeskus vahendeid 2,7 tuhat eurot.

Vabaajale, kultuurile, spordile on kogu põhitegevuse eelarvest kulutatud 13,2 % (2016. aastal 17,1%).

Vald võttis traditsiooniliselt osa Pärnumaa suve- ja talimängudest. Ka spordiklubi Saarde jätkas traditsiooniliste ürituste läbiviimisega. Väga populaarsed on olnud rammumehe võistlused ja triatlon. Saarde vald on püüdnud võimaluste piires erinevaid spordist huvitatud inimesi toetada.

Tihemetsa spordikompleksis soetati inventari kokku 5,6 tuhande euro eest. Spordiinventarile kulus 2,2 tuhat eurot ja riigi huvihariduse vahendite arvel soetati keraamikaahi ning muusikariistu 2,5 tuhande euro eest.

Kilingi-Nõmme spordihoone külastatavus ja kasutamine on heal tasemel. Kilingi-Nõmme spordihoonele soetati inventari 9,7 tuhande euro eest. Staadioni korrashoiuks ja ülalpidamiseks kulus 7,4 tuhat eurot. Spordiinventarile kulutati 5,5 tuhat eurot. Mitmesugustele spordihoones läbiviidavatele üritustele kulutati 2,4 tuhat eurot.

2017. aastal toetati Saarde valla eelarvest erinevaid kodanikualgatusi. Eelkõige jätkati väljakujunenud traditsioone, kuid abi pakuti ka uutele kodanikualgatustele.

Kultuurisektoris algas aasta traditsioonilise metsalaulu konkursiga. Järgnes vabariigi aastapäevale pühendatud üritus, pärimuspäev. Kandvamateks suveüritusteks olid võidupüha tähistamine, linnapäevad mitmesuguste tegevuste ja üritustega. Ka külaseltsid on oma initsiatiivil läbi viinud mitmesuguseid üritusi.

Tali seltsimajas kulutati ürituste läbiviimiseks kokku 3,6 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme klubi soetas vajalikku inventari 2,1 tuhande euro eest. Klubi poolt korraldatud üritustele kulutati 31,9 tuhat eurot.

Allikukivi raamatukogu kulutas mööblile 1,4 tuhat eurot. Raamatuid soetati valla vahendite eest 2,5 tuhande euro ulatuses.

Kilingi-Nõmme raamatukogu ostis 2,2 tuhande euro eest uut mööblit ja tolmuimeja. Raamatutele kulus valla eelarvest 4,0 tuhat eurot.

Tali raamatukogu soetas valla eelarvest raamatuid 1,9 tuhande euro eest.

8,6% eelarvest kasutati sotsiaalseks kaitseks (eelmisel perioodil 10,0%).

Eelarves on ettenähtud toetused erinevatele sotsiaalsetele gruppidele, koduhooldus abivajajatele. Ka maksab vald hooldusteenuse eest hooldusasutustele. Oluliselt on panustatud ka peredele ja lastele.

Majandusele, keskkonnakaitsele ning elamu - ja kommunaalmajandusele kulutati eelarvest kokku 8,4% (2016. aastal 10,2%).

2016. aastal kulutati teede korrashoiule 95,0 tuhat eurot, milles sisaldub teedele veetud kruus, killustik, remonditud teetruubid, löökaugud. Lumetõrjele kulutati 13,1 tuhat eurot (2016. aastal 52,1 tuhat eurot).

Tänavavalgustuse osas remonditi liine 10,3 tuhande euro eest. Vahetati välja vanu lampe säästlikumate naatriumlampide vastu.

Haljastuses kulutati 30,3 tuhat eurot. Niitmistele ja trimmerdamistele valla territooriumil kulutati 16,9 tuhat eurot, puude hooldusloikusele 3,7 tuhat eurot. Lilledele ja lilletarvikutele kulutati 4,0 tuhat eurot. Ülejäänul kulus lehtede kogumisele ja veole.

Avalike alade hooldusele kulutati 45,1 tuhat eurot, millest suurem osa kulus Kilingi-Nõmme kesklinna koristusele.

Elamumajanduse korrashoiuks ja ülalpidamiseks kulutati 22,7 tuhat eurot. Pärnu t.59 ehitati uus kuur ja Jäärjas Nurme elamu remondiks kulutati kokku 14,3 tuhat eurot.

2018. aasta eelarve põhitegevuse kulusid on muudetud tööjõukulude osas 13,8%se tõusuga, sealhulgas alampalga tõus ja õpetajate palga alammäärade tõus. Majandamiskulusid on muudetud eelkõige hinnamuutustest ning muudest lepingulistest kohustustest tulenevalt.

Investeermistegevuseks saadi tulused kokku 166,4 tuhat eurot, investeermistegevuse kulud aga olid kokku 812,6 tuhat eurot.

Valla sissemakseks Saarde Kommunaal OÜ osakapitali kokku oli 164,0 tuhat eurot sh. Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks 148,0 tuhat eurot, ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise projektile 16,0 tuhat eurot.

Hajaasustuse veeprogrammi raames toetati valla peresid 30,2 tuhande euroga, millest pool laekus riigilt.

Teede ja tänavate renoveerimiseks kulutati 92,2 tuhat eurot. Lõpetati kesklinna parkla ja kõnniteede ehitus ning osa Kilingi-Nõmme tänavaid viidi mustkatte alla.

Lavi paisjärve puhkeala projektile kulutati 6,7 tuhat eurot.

Klubi katuse põlengujärgseks remondiks kulutati 50,6 tuhat eurot.

Lasteaed „Kröll“ kulutas investeeringuteks 388,8 tuhat eurot. Hoone rekonstrueerimise käigus soojustati lasteaia välisfassaad, paigaldati uus katus, soojustati katusealune lagi, ehitati välja soojustagastusega ventilatsioonisüsteem, remonditi neli tuulekoda ja I korruse koridor ning paigaldati osaliselt uus elektrisüsteem.

Gümnaasium kulutas investeeringuteks 62,0 tuhat eurot. Teostati söögisaali remont, söökla rasvapüüduri ehitus, õpilaskodu videovalvesüsteemi ja nõrkvoolu kaabeldussüsteemi väljaehitus.

Esmatasandi tervisekeskuse projekti jätkamiseks kulutati 3,0 tuhat eurot ja tervise- ja hoolduskeskusele eraldati investeeringuteks 5,0 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme spordihoone ja valla sõidukite kapitalirendikohustuse intressideks maksti 8,5 tuhat eurot.

2018. aasta eelarves on kokku investeeringuteks planeeritud 1209,6 tuhat eurot.

Teede ja tänavate renoveerimiseks on eraldatud kokku 260,7 tuhat eurot. Kavas on rajada mustkatteid vastavalt teede hoiu kavale, Kamali karjääris kaevandada ja purustada kruusa, remontida vallateid.

Bussipaviljonide rajamiseks on planeeritud 10,0 tuhat eurot.

Haljastusele 7,0 tuhat eurot 100. tamme parki mälestuskivi paigaldamiseks.

Lavi paisjärve puhkealale juurdepääsu rajamiseks on planeeritud 28,4 tuhat eurot.

Tänavavalgustuse reale on planeeritud 5,0 tuhat eurot Allikukivi-Tihemetsa kergliiklustee valgustuseks.

Suveaia laululava parandustöödeks on planeeritud 10,0 tuhat eurot.

Surju rahvamaja välisfassaadile on eraldatud 7,0 tuhat eurot.

Tali lasteaia rekonstrueerimiseks on planeeritud 171,1 tuhat eurot.

Gümnaasiumile on investeeringuteks kavandatud 59,4 tuhat eurot küttesüsteemidele, turvasüsteemidele, koridoride remondiks ja ruumide ümbekujundamiseks.

Surju põhikooli renoveerimiseks on eraldatud 60,0 tuhat eurot.

Muusikakoolile on planeeritud 10,0 tuhat eurot ruumide ümberkorraldamiseks algklasside majja.

Valla sissemakse Saarde Kommunaal OÜ osakapitali on planeeritud 490,5 tuhat eurot Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks, Kilingi-Nõmme laienduse ja Saarde küla ÜVK projekti teostamiseks, Allikukivi pumpla rajamiseks ja kommunaalile traktori liisingu sissemakseks.

Hajaasustuse programmi vahendeid on kokku planeeritud 57,8 tuhat eurot.

Valla aruandeperioodi tulemiks kujunes 380,8 tuhat eurot kahjumit (2016. a. 213,2 tuhat eurot kahjumit). Tulude laekumine on küll eelneva perioodiga võrreldes 6,2% suurenenud nii maksude laekumise ja saadud toetuste arvelt.

Kulude osa on suurenenud 9,6%. Suurenesid tööjõukulud 7,1% ja majandamiskulud 13,1%. Majandamiskulud on suuremad olnud kinnistute, hoonete remondikulude osas, kuna osa tehtud investeeringutest lastaia Krõll osas kvalifitseerus perioodikuluna. Oluline osa kahjumi kujunemisel on ka seoses klubi hoone põlenguga allahindluse kuludesse kandmine 120,0 tuhande euro ulatuses ja Tali koolimaja kompleksi allhindluse kajastamine 176,8 tuhande euro ulatuses.

Saarde Kommunaal OÜ põhiliseks tegevusalaks on vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamine Saarde vallas. Lisaks pakkus Saarde Kommunaal 2017. aastal veel maastiku hoolduse ja korrashoiu teenust, autobusside transporti, autode ja traktorite teenust, saunateenust, tavandisaali kasutamist, hoonete ja objektide haldust, korstnapühkimise teenust, taimsete jäätmete ladestusteenust.

2017. aasta tulud kokku olid 898,2 tuhat eurot, sellest 376,8 tuhat eurot (41,9%) olid müügitulud ja 521,4 tuhat eurot (58,1%) muud äritulud.

Vee- ja kanalisatsiooniteenustelt saadud tulu moodustas 2017. a. müügituludest 30,5% ja oli summaliselt 114,9 tuhat eurot. Võrreldes eelneva perioodiga on tulud suurenenud 1,6%.

Saarde Kommunaal OÜ korraldab vastavalt lepingule valla õpilaste vedu ning tellimusreise. Selleks on ettevõttele väljastatud tegevusluba tasuliseks rahvusvaheliseks bussiveoks.

Kuna osaühing omab ise ja haldab ka Saarde vallale kuuluvaid hooneid ja objekte, siis saab ta ka rendi- ja üüritulu, mille osakaal müügitulust oli 3,2%. Seoses asutuse siseste ümberkorraldustega ja üürile antavate hoonete suure remondivajadusega, on müüdnud mõned mittevajalikud pinnad. Tehingute kogusumma oli 8,3 tuhat eurot.

Saarde Kommunaal OÜ jätkab Saarde valla ÜVK arengukava elluviimist. 2017.aastal alustati Tihemetsa veemajanduse projektiga, mille käigus renoveeritakse kogu asula veevõrk ja reoveepuhasti. Projekti kogumaksumus on 1559,7 tuhat eurot. 2018.aastal viiakse ellu Saarde küla veemajandusprojekt, mille kogumaksumus on 499,4 tuhat eurot. Kilingi-Nõmme reoveekogumisala II etapi eeldatav maksumus on 3305,9 tuhat eurot.

Kõigi ühisvee- ja kanalisatsiooniprojektide kaasrahastus tuleb KIKilt.

Töötajate keskmine arv aastas oli 19,5. Osaühingu juhatus on üheliikmeline.

Aruandeaasta tulemiks kujunes 335,4 tuhat eurot kasumit.

Saarde Kommunaal OÜ tegeleb ka edaspidi mitmete valdkondadega. Õpilasliinide teenindamine jätkub sarnaselt 2017.aastaga. Seoses masinapargi vananemisega on 2018.aastal plaanis soetada uus ratastraktor koos lisaseadmetega, millega saab pakkuda parema kvaliteediga teenust.

2017.aastal omavalitsuste ühendamise tulemusena otsustas Saarde Vallavalitsus 2018.aastal ühendada kaks kommunaalteenust pakkuvat asutust. Endise Surju valla kommunaalteenuste Vekso OÜ liidetakse Saarde Kommunaal OÜga. Liitmise tulemusena jätkab ühinenud ettevõtte Saarde Kommunaal OÜ.

SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus on asutatud Kilingi-Nõmme linna ja Saarde valla poolt 09.09.2002 munitsipaalasutuse Kilingi-Nõmme haigla baasil.

Sihtasutuse eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu osutada iseseisvat statsionaarset õendusabi vastavalt haigekassa lepingule, tasulist hooldust ja muid tervishoiuga seotud projekte.

Tervishoiuameti poolt on välja antud SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusele tähtajatu tegevusluba. Eesti Haigekassa Pärnu osakonnaga on sõlmitud õendushoolduse leping.

Aruandeaastal moodustasid sihtasutuse tulud 616,4 tuhat eurot, mis on 4,3% suuremad eelmisest aruandeaastast. Tulud hooldusteenusest olid 589,9 tuhat eurot, sealhulgas haigekassa lepingust tulenevalt 269,8 tuhat eurot (eelnevalt 251,9 tuhat eurot), omavalitsuste hüvitused vanurite hooldamiseks 42,7 tuhat eurot (eelneval perioodil 51,4 tuhat eurot), vanurite tasuline hooldus 277,5 tuhat eurot (eelneval aruandeperioodil 262,2 tuhat eurot). Hooldusravi nõudlus on suur. Maja täituvus oli aasta keskmisena 55,4 hoolealust päevas, eelmisel aastal oli vastav näitaja 55,2.

Aruandeaastal töötas sihtasutuses keskmiselt 30,0 töötajat. Sihtasutuse töötaja keskmine kuutöötasu oli 893 eurot (2016. aastal 854 eurot).

Kuna haigla hoone on suur, siis renditakse ruume perearstidele, apteegile, hambaravile ning renditulu saadi 5,8 tuhat eurot.

Aruandeaasta tulemiks kujunes 2,2 tuhat eurot kahjumit. 2017.aastal oli põhitähelepanu tervishoiutöötajate palgaleppe täitmisel.

2018. aastal jätkatakse samadel tegevusaladel ning viimastel aastatel teostatud remondid on loonud paremad tingimused nii hoolealustele kui ka personalile. Jätkatakse tervishoiutöötajate palgakokkuleppe täitmist.

Sihtasutuse juhtorganiteks on kolmeliikmelised nõukogu ja juhatus. Juhatus ja nõukogu liikmete tööd ei ole tasustatud.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Varad			
<i>Käibevara</i>			
Raha ja pangakontod	3	1172,7	1161,4
Maksunõuded	4	195,3	209,2
Muud nõuded ja ettemaksed	5	130,8	76,6
Varud	6	27,5	24,5
<i>Käibevara kokku</i>		1526,3	1471,7
<i>Põhivara</i>			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	7	0,4	0,4
Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded	8	0,7	1,2
Kinnisvarainvesteeringud	9	461,1	543,4
Materiaalne põhivara	10	11431,7	11374,8
<i>Põhivara kokku</i>		11893,9	11919,8
Varad kokku		13420,2	13391,5
Kohustused			
<i>Lühiajalised kohustused</i>			
Saadud maksude ettemaksed	4	2,9	3,1
Võlad tarnijatele		106,5	89,3
Võlad töövõtjatele		283,6	265,2
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	11	185,1	128,4
Laenukohustused	12	80,7	72,9
<i>Lühiajalised kohustused kokku</i>		658,8	558,9
<i>Pikaajalised kohustused</i>			
Võlad tarnijatele		4,6	17,5
Laenukohustused	12	1176,9	1229,0
<i>Pikaajalised kohustused kokku</i>		1181,5	1246,5
Netovara			
Akumuleeritud ülejääk		11627,5	11883,0
Aruandeperioodi tulem		-47,6	-296,9
<i>Netovara kokku</i>		11579,9	11586,1
Kohustused ja netovara kokku		13420,2	13391,5

Konsolideeritud tulemiaruanne
tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	2017	2016
Tegevustulud			
Maksud	4	2440,8	2308,3
Saadud toetused	13	2413,3	1869,8
Kaupade ja teenuste müük	14	941,2	889,9
Muud tulud	15	71,2	9,7
Tegevustulud kokku		5866,5	5077,7
Tegevuskulud			
Tööjõukulud	16	-2902,5	-2684,4
Majandamiskulud	17	-1432,8	-1251,3
Põhivara amortisatsioon	9,10	-888,1	-748,6
Antud toetused	18	-354,8	-410,4
Muud tegevuskulud	19	-324,8	-269,4
Tegevuskulud kokku		-5903,0	-5364,1
Tegevustulem		-36,5	-286,4
Finantskulud			
Intressikulud	12	-11,3	-10,8
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	3	0,1	0,1
Muud finantstulud	5	0,1	0,2
Finantskulud kokku		-11,1	-10,5
Aruandeperioodi tulem		-47,6	-296,9

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	2017	2016
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		-36,5	-286,4
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	9,10	888,1	748,6
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	19	100,4	44,5
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	-455,8	-31,7
Kasum/kahjum põhivara müügist	15	-59,4	1,5
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	31,8	59,2
Kokku korrigeeritud tegevustulem		468,6	535,7
Käibevarade netomuutus		-44,1	10,2
Kohustuste netomuutus		67,5	3,2
Kokku rahavood põhitegevusest		492,0	549,1
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud põhivara soetamisel	10	-569,2	-276,2
Laekunud põhivara müügist	5,9,10	163,4	69,7
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	44,6	46,1
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	-31,8	-59,2
Laekunud intressid ja muu finantstulu	3,5	0,2	0,3
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-392,8	-219,3
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi tagasimaksed	12	-76,6	-64,7
Makstud intressid	12	-11,3	-10,8
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-87,9	-75,5
Puhas rahavoog		11,3	254,3
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3	1161,4	907,1
Raha ja selle ekvivalentide muutus		11,3	254,3
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3	1172,7	1161,4

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	Akumuleeritud ülejääk	Kokku netovara
Saldo seisuga 31.12.2015		11766,9	11766,9
Varade ümberhindlus		116,1	116,1
Aruandeperioodi puhastulem		-296,9	-296,9
Saldo seisuga 31.12.2016		11586,1	11586,1
Varade ümberhindlus	9,10	41,4	41,4
Aruandeperioodi puhastulem		-47,6	-47,6
Saldo seisuga 31.12.2017		11579,9	11579,9

Eelarve täitmise aruanne konsolideeriva üksuse kohta
eurodes

Artikkel		Esialgne eelarve	Eelarve muutus	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
	TULUD				
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	4317978	169695	4487673	4578890
3000	Füüsilise isiku tulumaks	2030000	74000	2104000	2177874
3030	Maamaks	262000		262000	262600
3044	Reklaamimaks				338
30	MAKSUTULUD KOKKU	2292000	74000	2366000	2440812
320	Riigilõiv	3000		3000	1660
3220	Lapsevanema tasu lasteaia õppekulude katmisel	11800		11800	11390
3220	Lapsevanema tasu lasteaia toitl.kulude katmisel	28000		28000	23632
3220	Gümnaasiumi toiduraha	3600		3600	4031
3220	Tali toiduraha	400		400	425
3220	Tulu koolitusteenuse osutamisest	43000	1710	44710	45144
3220	Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	23000	3500	26500	27123
3220	Muud tulud haridusest	250	12626	12876	12877
3221	Muusikakooli õppemaks	7200		7200	6677
3221	Teistelt omavalitsustelt muusikakoolile	700		700	3186
3221	Klubi tulud	9800		9800	12444
3221	Reklaamitulud	100		100	509
3222	Sportitegevuse tulud	11000	500	11500	12086
3224	Tugiteenuse tulud	4900		4900	3564
3232	Kruusa müük				3850
3233	Üüri - ja renditulud	4000		4000	6007
3238	Muu toodete ja teenuste müük	1700		1700	2180
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK KOKKU	152450	18336	170786	176785
352	Tasandusfond § 5 lõige 1	572399		572 399	572399
352	Toetusfond § 5 lõige 2	1124751	62803	1 187 554	1187554
3500	Ühinemistoetus	71028	23570	94 598	94598
3500	Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt	1200		1200	1200
3500	Lastekirjandusekeskusele vabaajakeskusele		500	500	500
3500	HITSA toetus		8930	8930	8930
3500	Lasteaia õpetajate koolituseks		615	615	615
3500	Noorsootööprojektile		11879	11879	16949
3500	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt		310	310	310
3500	Rahandusministeeriumilt mänguväljakule	5000		5000	5000
3500	Haridus-ja Teadusministeeriumilt	30000	3864	33864	33864
3500	Kaitseministeeriumilt		2490	2490	2988
3500	Muusikakoolide Liidult		1830	1830	1830
3500	Koolipiim		1584	1584	1847
3500	KIK				2946
3500	Aadressandmete korrastamiseks		319	319	319

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

3500	Maavalitsuselt ujumise algõpetus		620	620	620
3500	Maavalitsuselt alaealiste komisjonile		150	150	150
3500	Maavalitsuselt suhkru projektile		930	930	930
3500	Õpilasmalevale		1400	1400	1400
3500	POLiit õpilasüritusteks				820
3500	Laulupeo transport		663	663	663
3500	Kutuurkapitalilt klubile	150		150	150
3500	SA Innove		12717	12717	13229
35	TOETUSED KOKKU	1804528	135174	1 939 702	1 949 811
3818	Varude müük	60000	-60000		
3825	Kaevandamisõiguse tasu	4000		4000	7005
3825	Laekumine vee erikasutusest	4000		4000	1313
3882	Saastetasud	1000		1000	
3888	Muud tulud				978
3888	Kindlustushüvitised		2185	2185	2186
38	MUUD TEGEVUSTULUD KOKKU	69000	-57815	11 185	11 482
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	4002538	92233	4 094 771	3884961
4	Antavad toetused tegevuskuludeks	408174	23650	431824	397723
5	Tööjõukulud	2235141	12070	2247211	2245592
5	Majandamiskulud	1359223	56513	1415736	1241646
	PÕHITEGEVUSE TULEM	315440	77462	392902	693929
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-608992	-73805	-682797	-646191
	Põhivara müük(+)	9000	173700	182700	151272
	Põhivara soetus(-)	-431000	-246200	-677200	-603322
	Osaluste soetus(-)	-164000		-164000	-164000
	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	13590	24768	38358	15096
	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-28780	-24768	-53548	-36794
	Finantstulud(+)	80		80	83
	Finantskulud(-)	-7882	-1305	-9187	-8526
	EELARVE TULEM	-293552	3657	-289895	47738
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-65612	-3657	-69269	-69268
	Kohustuste võtmine(+)				
	Kohustuste tasumine(-)	-65612	-3657	-69269	-69268
	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS(+,-)	-359164		-359164	40810
	Nõuete kohustuste saldode muutus(+,-)				62340
	PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI	4634200	364506	4 998 706	4 697 603
01111	Volikogu	46300	-12800	33 500	28904
	tööjõukulud	44600	-12800	31800	28494
	majandamiskulud	1700		1700	410
01112	Saarde Vallavalitsus	395400	20049	415449	413649
	tööjõukulud	329400	14319	343719	343596
	majandamiskulud	51000		51000	49623

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

	toetused	15000	5730	20730	20430
01114	Reservfond	75928	-47073	28855	
01600	Valimised	5600		5600	5051
	tööõukulud	5000		5000	4460
	majandamiskulud	600		600	591
01600	Liikmemaks ja ühistegevuse kulud	23300		23300	22355
	toetused	23300		23300	22355
01700	Laenuintressid	7882	1305	9187	8526
01	ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	554410	-38519	515 891	478 485
03200	Päästeteenused	2200		2200	2200
	toetused	2200		2200	2200
03600	Muu avalik kord	2700	519	3219	2376
	majandamiskulud	2400		2400	1558
	toetused	300	519	819	818
03	AVALIK KORD JA JULGEOLEK	4900	519	5419	4576
04120	Ettevõtluse arengu toetamine	4000		4000	2824
	toetused	4000		4000	2824
04210	Maakorraldus	6300		6300	5495
	majandamiskulud	6300		6300	5495
04510	Tee- ja tänavate korrashoid	212000		212000	187222
	majandamiskulud	112000		112000	95049
	investeeringud	100000		100000	92173
04512	Bussijaam, liikluskorraldus	13500		13500	8588
	tööõukulud	730		730	723
	majandamiskulud	1770		1770	1865
	toetused	11000		11000	6000
04	MAJANDUS	235800		235800	204129
05100	Jäätmekäitlus	9000		9000	8881
	majandamiskulud	9000		9000	8881
05101	Avalike alade puhastus	50000		50000	45088
	majandamiskulud	50000		50000	45088
05200	Heitveekäitlus	148800		148800	148000
	majandamiskulud	800		800	
	investeeringud	148000		148000	148000
05400	Lavi paisjärve puhkeala	10000	-3000	7000	6720
	investeeringud	10000	-3000	7000	6720
05400	Haljastus	38000		38000	30265
	majandamiskulud	38000		38000	30265
05	KESKKONNAKAITSE	255800	-3000	252800	238954
06605	Kommunaalmajanduse haldamine	12100	10811	22911	22699
	majandamiskulud	12100	10811	22911	22699
06300	Veevarustus	44180	24768	68948	46194
	majandamiskulud	1000		1000	
	investeeringud	43180	24768	67948	46194
06400	Tänavavalgustus	47000		47000	36578
	majandamiskulud	37000		37000	36578

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

	investeeringud	10000		10000	
06605	Kalmistud	21500		21500	16236
	majandamiskulud	1300		1300	1236
	toetused	20200		20200	15000
06605	Tihemetsa saun	7500	4000	11500	11062
	majandamiskulud	100		100	262
	toetused	7400	4000	11400	10800
06605	Linnasaun	19500	-2000	17500	15240
	majandamiskulud				240
	toetused	19500	-2000	17500	15000
06605	Muud elamu - ja kom. maj. kulud	35000		35000	30251
	majandamiskulud	19000		19000	17251
	toetused	16000		16000	13000
06	ELAMU _ JA KOMMUNAALMAJANDUS	186780	37579	224 359	178 260
07210	Esmatasandi tervisekeskus	25000	-20000	5 000	3000
	investeeringud	25000	-20000	5 000	3000
07310	Haigla	5000	4941	9941	9940
	toetused		4941	4941	4940
	investeeringud	5000		5000	5000
07	Tervishoid	30000	-15059	14 941	12 940
08102	Spordiklubid	20000	2999	22999	22999
	toetused	20000	2999	22999	22999
08102	Sporditegevus	9000		9000	7942
	majandamiskulud	8000		8000	7942
	toetused	1000		1000	
08102	Tihemetsa Spordikompleks	81400	3610	85010	76261
	tööjõukulud	31400	512	31912	31749
	majandamiskulud	50000	3098	53098	44512
08103	Mänguväljak	8700		8700	8655
	majandamiskulud	8700		8700	8655
08107	Lastelaagrid	4000	1603	5603	5602
	tööjõukulud	3600	370	3970	3966
	majandamiskulud	400	1233	1633	1636
08109	Vaba aja üritused	15100	5224	20 324	17518
	majandamiskulud	6900		6 900	5875
	toetused	8200	5224	13 424	11643
08201	Kilingi-Nõmme Raamatukogu	36000		36000	41159
	tööjõukulud	24500		24500	29705
	majandamiskulud	11500		11500	11454
08201	Allikukivi raamatukogu	17600		17600	15512
	tööjõukulud	10750		10750	8981
	majandamiskulud	6850		6850	6531
08201	Tali raamatukogu	14000		14000	10289
	tööjõukulud	9400		9400	5747
	majandamiskulud	4600		4600	4542
08202	Klubi	127450	87185	214635	169826
	tööjõukulud	56000		56000	55227

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

	majandamiskulud	56450	2185	58635	63977
	investeeringud	15000	85000	100000	50622
08202	Suveaia remont	6000	-6000		
	investeering	6000	-6000		
08202	Tali seltsimaja	36100		36100	33019
	tööjõukulud	11100		11100	9881
	majandamiskulud	25000		25000	23138
08300	Ajaleht	9000		9000	8685
	tööjõukulud	4800		4800	4769
	majandamiskulud	4200		4200	3916
08400	Usuasutused	2100	1297	3397	3397
	toetused	500	1297	1797	1797
	investeeringud	1600		1600	1600
08102	Spordihoone	154500	500	155000	143913
	tööjõukulud	72500		72500	71948
	majandamiskulud	82000	500	82500	71965
08	VABAAEG,KULTUUR,RELIGIOON	540950	96418	637 368	564 777
09110	Lasteaed Kröll	591500	200592	792092	776815
	tööjõukulud	315100	7530	321630	317403
	majandamiskulud	77400	2862	80262	70575
	investeeringud	200000	190200	390200	388837
09110	Tali lasteaed	39800	32833	72633	63747
	tööjõukulud	35000	13770	48770	48169
	majandamiskulud	4800	19063	23863	15578
09110	Teistele omavalitsustele lasteaiakohamaks	24300	6000	30300	30219
	majandamiskulud	24300	6000	30300	30219
09212	Tali Põhikool	107000	-52590	54410	54405
09210	tööjõukulud	70000	-33770	36230	36223
	majandamiskulud	37000	-18860	18140	18144
	toetused		40	40	38
09212	Tali pedagoogid	51624	-3456	48168	48167
	tööjõukulud	51000	-3034	47966	47966
	majandamiskulud	624	-422	202	201
09220	Gümnaasium	640150	64393	704543	674330
09212	tööjõukulud	393000	13771	406771	403513
09213	majandamiskulud	184150	50622	234772	204812
	toetused	3000		3000	4035
	investeeringud	60000		60000	61970
09212	Teistele omavalitsustele õpilaskohamaks	45000	-5000	40000	34794
09213	majandamiskulud	45000	-5000	40000	34794
09601	Koolitoit	61000	122	61122	60711
	majandamiskulud	61000	122	61122	60711
09212	Pedagoogid	622151	3456	625607	648507
09213	tööjõukulud	597543	3034	600577	618053
	majandamiskulud	24608	422	25030	30454
09510	Muusikakool	117200	8484	125684	122832

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

	tööjõukulud	105000	2504	107504	107232
	majandamiskulud	12000	5980	17980	15496
	toetused	200		200	104
09510	Huvikeskused	13900	18422	32322	31605
	tööjõukulud		2009	2009	2000
	majandamiskulud	10400	16413	26813	20494
	toetused	3500		3500	9111
09510	Kilingi-Nõmme vabaajakeskus	43100	8684	51784	48412
	tööjõukulud	26000	2860	28860	25130
	majandamiskulud	17000	5824	22824	23132
	toetused	100		100	150
09600	Õpilasveo eriliinid	96000		96000	84186
	majandamiskulud	94500		94500	82686
	toetused	1500		1500	1500
09602	Õpilaskodu	2000		2000	942
	majandamiskulud	2000		2000	942
09	HARIDUS	2454725	281940	2736665	2679672
10121	Sots. hoolekande teenused puuetega inim.	30000		30000	24679
	majandamiskulud	2000		2000	1201
	toetused	28000		28000	23478
10201	Sots. hoolekande teenused eakatele	57000		57000	44545
	majandamiskulud	52000		52000	39464
	toetused	5000		5000	5081
10201	Koduteenused	37100	995	38095	37968
	tööjõukulud	34800	995	35795	35738
	majandamiskulud	2300		2300	2230
10402	Sots.hoolekande teenused peredele , lastele	86103	3633	89736	75434
	tööjõukulud	4918		4918	4919
	majandamiskulud	11300	2733	14033	8930
	toetused	69885	900	70785	61585
10701	Toimetulekutoetus	151632		151632	146495
	majandamiskulud	6243		6243	7822
	toetused	145389		145389	138673
10702	Sots. Hoolekande toetused sots. Riskirühmadele	6000		6000	5944
	majandamiskulud	3000		3000	1782
	toetused	3000		3000	4162
10900	Sotsiaalse kaitse haldus	3000		3000	745
	majandamiskulud	3000		3000	745
10	SOTSIAALNE KAITSE	370835	4628	375463	335810

Lisa 1 Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja – aruandluse juhendis sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v.a. olulised enne 1995. a. soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes koma kohaga. Valla eelarve täitmise aruanne on koostatud eurodes.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on loetud äriühing ja sihtasutus (vt. lisa 2), milles Saarde Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui emattevõtte osalus on üle 50 %. Valitseva mõju all olev sihtasutus on asutatud Saarde Vallavalitsuse poolt ning selle nõukogu liikmed määrab vallavalitsus.

Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, väljaarvatud ühise kontrolli all toimivad ühendused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida - reaalte meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Saarde Vallavalitsuse konsolideerimata aruandes (lisa 21) on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite.

Deposiitidelt ja arvelduskontolt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Finantsvara ja -kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustuseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvara ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st. päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis alla hinnatud. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Nõue loetakse lootusetuks, kui tegevjuhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalised nõuded kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, kusjuures nominaalmaksumus kajastatakse eraldi lühi- ja pikaajalise osana.

Ettemaksed

Ettemakse kajastatakse raamatupidamises esmalt vastava ettemaksesumma ülekandmisel. Ettemaksed tulevaste perioodide kulude eest kajastatakse kuluna perioodis, mille eest ettemakse tehti. Arvestuse lihtsustamise eesmärgil on lubatud kanda tulevaste perioodide kulu koheselt kuluks, kui arvel või teatisel kajastatud ettemakse summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist.

Varud

Varudena on kajastatud haridus- ja tervishoiuasutuste sööklates olevad toiduained ja konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste küttevarud ning materjalid.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse põhiliselt FIFO meetodit.

Finantsinvesteeringud

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a. investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse).

Finantsinvesteeringud aktsiatesse ja muudesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a. osalused tütar- ja sidusettevõtjates), millest grupp omab alla 20%, kajastatakse nende soetusmaksumuses, kuna nende õiglast väärtust pole võimalik usaldusväärselt hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Konsolideerimisgrupp kasutab kinnisvarainvesteeringute amortiseerimisel lineaarset meetodit, kasutades materiaalse põhivara gruppidele määratud amortisatsiooninorme.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a. soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Uue põhivara kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned 1,2 - 6,0
- Rajatised 2,0 - 20,0

• Masinad ja seadmed	8,0 - 30,0
• Transpordivahendid	20,0
• Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	30,0
• Mööbel	10,0 -15,0
• Muu põhivara	5,0 - 40,0

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Ümberhindluse kajastamist on jätkatud ka 2017. aastal. Maa arvelevõtmiseks on kasutatud maa maksustamishinda. Registrite korrastamise käigus arvele võetud teede hindamiseks on kasutatud teeregistri andmeid ja valdkonna spetsialistide väljatöötatud hindu ja koefitsiente.

Renditud varad

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepingud käsitletakse kasutusrendina.

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Kapitalirendi tingimustele renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse - sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Makstavad rendimaksud jagatakse intressikuludeks ja kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendist saadav tulu kajastatakse ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Laenukohustused

Kapitalirendikohustused kajastatakse laenukohustustena vastavalt renditud varade kajastamise kohta antud selgitusele.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega .

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mittekäibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus. Residendist äriühing maksab tulumaksu dividendide või muude kasumieraldistena jaotatud kasumilt nende väljamaksmisel rahalises või mitterahalises vormis. Saarde vallal puudub otsus dividendide väljamaksmiseks.

Konsolideerimisgruppi kuuluva käibemaksukohustuslase 2017. a. makstava käibemaksu mahaarvutamisel kasutatav proportsioon on 97%.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude, trahvide ja muud tulud võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh. käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruarande kirjel Muud tegevuskulud.

Rahavoogude aruanne

Aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Põhitegevuse rahavood on leitud kaudsel meetodil - on korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustuste saldode muutused.

Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodi kohaselt.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Saarde valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt.

Eelarve täitmise aruanne on koostatud võrreldes konsolideerimata aruannetega teatud erinevustega, mida on selgitatud lisas 22.

Lisa 2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud valitseva mõju all olevad Saarde Kommunaal OÜ ja Kilingi - Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus SA.

Saarde Kommunaal OÜ majandusnäitajad tuhandetes eurodes koma kohaga

	Seisuga 31.12.2017	Seisuga 31.12.2016
Tulud	898,2	431,3
Kulud	-562,8	-540,8
Kasum/kahjum	335,4	-109,5
Varad perioodi lõpus	3352,5	2839,2
Kohustused perioodi lõpus	-104,7	-91,1
Netovara perioodi lõpus	3247,8	2748,1

Osaluse bilansiline väärtus vallavalitsuse bilansis seisuga 31.12.2016 oli 1366,6 tuhat eurot ja aruandeperioodi lõpu seisuga oli osaluse väärtus 1530,9 tuhat eurot.

Rahalise sissemaksena tasuti osaluse soetuseks 164,0 tuhat eurot ja mitterahalise sissemaksena anti üle Asuvere tee 14 maa maksustamishinnas 0,3 tuhat eurot.

Saarde Kommunaal OÜ kuulub 100%-liselt Saarde vallale.

Kilingi - Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse majandusnäitajad tuhandetes eurodes koma kohaga

	Seisuga 31.12.2017	Seisuga 31.12.2016
Tulud	616,4	591,1
Kulud	-618,6	-565,3
Kasum/Kahjum	-2,2	25,8
Varad perioodi lõpus	309,3	291,6
Kohustused perioodi lõpus	-84,5	-64,6
Netovara perioodi lõpus	224,8	227,0

Osaluse bilansiline väärtus vallavalitsuse bilansis seisuga 31.12.2017 oli 12,7 tuhat eurot. Sihtasutus on moodustatud Saarde valla osalusel.

Lisa 3 Raha

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2017	31.12.2016
Raha arvelduskontodel pangas	1090,6	1080,0
Sularaha kassas	2,1	1,4
Tähtajalised deposiidid	80,0	80,0
Raha ja selle ekvivalendid kokku	1172,7	1161,4

Hoiustelt saadud intressitulu oli 0,1 tuhat eurot (eelmisel aruandeperioodil samuti 0,1 tuhat eurot). Hoiustelt tulu saamiseks on kasutatud nii üleöödeposiiti kui ka tähtajalist deposiiti.

Lisa 4 Maksunõuded ja maksutulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2016	Saadud ette- maksed seisuga 31.12.2016	Aruande- perioodi tulu	Aruande periood laekumised	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2017	Saadud ette- maksed seisug 31.12.2017
Tulumaks	207,4	0	2177,9	2192,9	192,4	0
Maamaks	0	0,2	262,6	261,6	0,8	0
Reklaamimaks	0,2	0	0,3	0,5	0	0
Kokku maksud	207,6	0,2	2440,8	2455,0	193,2	0
Keskkonnakasutusest tulenevad maksed (Lisa 15)	1,6	2,9	8,3	7,8	2,1	2,9
Kokku	209,2	3,1	2449,1	2462,8	195,3	2,9

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu	63,9	56,2
brutosummas	66,1	58,7
ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud	-2,2	-2,5
Saamata toetused	5,5	3,8
Maksude ettemaksed	43,3	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	6,6	7,1
Ettemakstud sihtfinantseerimine	11,5	8,2
Järelmaksunõuded põhivara müügi eest	0	1,3
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	130,8	76,6

Järelmaksunõue põhivara müügi eest diskonteeritakse intressimääraga 4% aastas. Intressitulu saadi 0,1 tuhat eurot, eelneval perioodil 0,2 tuhat eurot.

Lisa 6 Varud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2017	31.12.2016
Küttevarud	13,6	11,6
Materjalid	11,6	4,8
Toiduained	2,3	2,1
Varude ettemaksed	0	6,0
Varud kokku	27,5	24,5

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

Saarde Vallavalitsusele kuulub AS Eesti Veevärk 6 aktsiat kogumaksumusega 0,4 tuhat eurot, seega osalus 0,34% aktsiakapitalist.

Lisa 8 Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded

tuhandetes eurodes koma kohaga

Pikaajaliste ettemaksetena on kajastatud transpordivahendite kasutusrendi puhul tehtud sissemakse seda osa, mis kantakse kuludesse rohkem kui aasta pärast.

Ettemaksete suurus aruandeperioodi lõpuks oli 0,7 tuhat eurot, eelneval perioodil 1,2 tuhat eurot.

Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Soetusmaksumus perioodi alguses	738,4	757,0
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-195,0	-175,4
Jääkväärtus perioodi alguses	543,4	581,6
Liikumised	2017	2016
Ümberhindlus	24,3	2,9
Toodud materiaalsest põhivarast soetusmaksumuses	0	67,1
Toodud põhivarast amortisatsioon	0	-16,7
Amortisatsioon	-17,4	-26,9
Müük	-89,2	-1,7
Mahakandmine jääkväärtuses	0	-62,9
Soetusmaksumus perioodi lõpus	649,7	738,4
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-188,6	-195,0
Jääkväärtus perioodi lõpus	461,1	543,4

Ümberhinnatud on maad maksustamishinnas 24,3 tuhande euro eest.

Kinnisvara müügist laekus 64,1 tuhat eurot. Realiseeriti kinnistud Hooldekodu tee 2, Lasteaia tee 5, Kooli tee 4, Mõimessaare farm. Kortereid müüdi kokku 4 ja Veeliksel müüdi garaažid.

Renditulused kinnisvarainvesteeringutelt saadi aruandeaastal 19,6 tuhat eurot (2016.a. 15,4 tuhat eurot). Kinnisvarainvesteeringute jooksvaks hoolduseks kulutati aruandeaastal 15,1 tuhat eurot (2016.aastal 18,9 tuhat eurot).

Lisa 10 Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja sead- med	Muu põhivara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk 31.12.2016						
Soetusmaksumus	409,2	14353,6	407,4	118,0	189,3	15477,5
Akumuleeritud kulum		-3894,6	-148,6	-59,5		-4102,7
Jääkväärtus	409,2	10459,0	258,8	58,5	189,3	11374,8
Aruandeperioodi liikumised						
Soetused ja parendused		305,1	38,2		580,7	924,0
Kulum ja allahindlus		-829,2	-34,6	-2,4		-866,2
Müüdnud põhivara jääkväärtuse mahak.	-5,3	-5,8	-2,4			-13,5
Muu mahakandmine jääkväärtuses				-4,5		-4,5
Ümberhindlus	7,1	10,0				17,1
Ümberklassifitseerimine		124,6	4,8	5,5	-134,9	0
Kokku liikumised	1,8	-395,3	6,0	-1,4	445,8	56,9
Jääk 31.12.2017						
Soetusmaksumus	411,0	14783,2	442,5	88,8	635,1	16360,6
Akumuleeritud kulum		-4719,5	-177,7	-31,7		-4928,9
Jääkväärtus	411,0	10063,7	264,8	57,1	635,1	11431,7

Maakatastrisse on kantud munitsipaliseeritud maad 7,1 tuhande euro eest. Maa on hinnatud maa maksustamishinnas. Peremehetu varana võeti arvele Mõimessaare tee maksumusega 10,0 tuhat eurot. Ümberhindlus on teostatud vastavalt varem kasutatud metoodikale valla maakorraldaja poolt.

Põhivara müügist laekus eelarveperioodil kokku 98,0 tuhat eurot. Vallavalitsus müüs metsamaad 85,3 tuhande euro eest ja kasutusrendi sõiduki õiguste realiseerimise eest saadi 1,9 tuhat eurot. Saarde Kommunaal OÜ müüs ühe korteri ja Muru t. töökoja, mille eest laekus 8,3 tuhat eurot. Vana teehöövli müügist laekus 2,5 tuhat eurot.

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 569,2 tuhat eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) aruandeaasta soetuste summa 924,0 tuhat eurot
- 2) liidetud käibemaksukulu põhivara soetuselt 100,4 tuhat eurot
- 3) lahutatud aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 59,7 tuhat eurot ja liidetud aasta alguses tarnijatele tasutud põhivara eest 48,0 tuhat eurot
- 4) lahutatud aruandeaastal kapitalirenditingimustel soetatud põhivara summas 32,3 tuhat eurot

5)lahutatud sihtfinantseerimise arvel saadud põhivara summas 411,2 tuhat eurot , mille eest tasuti otse tarnijale ja mis ülaltoodud tabelis on kajastatud soetusena (mitte saadud mitterahalise sihtfinantseerimisena).

Kapitalirendi tingimustel renditud varad	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2015	1330,6	9,3	1339,9
Soetusmaksumus		40,0	40,0
Akumuleeritud kulum	-51,2	-7,0	-58,2
Jääkväärtus 31.12.2016	1279,4	42,3	1321,7
Soetusmaksumus		32,3	32,3
Akumuleeritud kulum	-51,2	-11,2	-62,4
Jääkväärtus 31.12.2017	1228,2	63,4	1291,6

Lisa 11 Muud kohustused ja saadud ettemaksed
tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2017	31.12.2016
Maksukohustused kokku	122,6	108,3
s.h. käibemaksu kohustus	3,1	1,2
sotsiaalmaksu kohustus	72,6	65,1
üksikisiku tulumaksu kohustus	36,7	32,0
töötuskindlustusmakse kohustus	4,4	4,2
kogumispensionimaksete kohustus	3,3	3,2
erisoodustuse tulumaksu kohustus	0,4	0,2
loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustus	2,1	2,4
Tagatistasud	3,2	0
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	46,8	14,8
Muud kohustused	12,5	5,3
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	185,1	128,4

Deklareerimata maksukohustused kajastuvad bilansis real Võlad töövõtjatele. Aruandeperioodil oli deklareerimata maksukohustuste suurus 84,6 tuhat eurot (2016.aastal 87,0 tuhat eurot).

Lisa 12 Laenukohustused
tuhandetes eurodes koma kohaga

	Järelejäänud tähtajaga				Üle 4.a.	KOKKU pikaajaline osa	KOKKU
	Kuni 1. a.	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat			
Jääk seisuga 31.12.2016	72,9	75,7	68,6	64,5	1020,2	1229,0	1301,9
Kapitalirent	72,9	75,7	68,6	64,5	1020,2	1229,0	1301,9
Jääk seisuga 31.12.2017	80,7	75,3	68,9	68,8	963,9	1176,9	1257,6
Kapitalirent	80,7	75,3	68,9	68,8	963,9	1176,9	1257,6

Informatsioon laenu-ja kapitalirendilepingute kaupa

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alusvaluuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2017	31.12.2016	2017	2016
RentEst OÜ	10.05.2018	0	EUR	5,6	8,3	0	0
Riigi Kinnisvara	31.08.2028	Euribor+0,7%	EEK	1206,4	1269,3	7,9	10,0
SEB Liising AS	15.03.2020	Euribor+2,3%	EUR	17,0	24,3	2,6	0,5
Swedbank Liising AS	30.06.2022	Euribor+2,69%	EUR	28,6	0	0,4	0

Kapitalirendikohustust tasuti kokku 76,6 tuhat eurot.

Makstud intressides kajastub veel ka intressikulu diskonteeritud pikaajaliselt kohustuselt Tartu Ülikoolile summas 0,2 tuhat eurot (2016.aastal 0,3 tuhat eurot) ja laenulepingutasu 0,2 tuhat eurot.

Lisa 13 Saadud toetused
tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
a)Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		
Rahalised sihtfinantseerimised	29,5	5,0
KIKilt Kilingi-Nõmme reoveopuhastile	29,5	
Rahandusministeeriumilt Tihemetsa spordihoonele	0	5,0
Mitterahalised sihtfinantseerimised, mille eest tasus toetuse andja otse tarnijale	411,2	0
KIKilt Tihemetsa veemajandusprojektile	411,2	0

Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15,1	26,7
Põhivara sihtfinantseerimise vahendamine	15,1	26,7
b)Saadud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
Haridus-ja Teadusministeeriumilt		
õpilaskodule	30,0	30,0
erakoolidele makstavate kulude hüvituseks	1,8	8,2
projekt „Terves kehas terve vaim“	1,8	0
keelekümbelse projektile	0,3	0
Rahandusministeeriumilt		
ühinemistoetus	94,6	0
aadressandmete korrastamiseks	0,3	2,1
mänguväljakute korrastamiseks	5,0	0
õppelaenu kustutamiseks	0	0,6
Kaitseministeeriumilt	3,0	0
Maavalitsuselt		
Projekt „Suhkur - sõber, vaenlane“	0,9	0
alaealiste mõjutusvahenditeks	0,2	0,3
ujumise algõpetuseks	0,6	0,8
lastehoiuteenus	0	4,8
lasteaiale	0	0,4
KIKilt koolidele õppekäikudeks	3,0	5,9
Riigipoolne raamatukogu raamatute sihtfinantseerimine	7,2	7,1
Kultuurkapitalilt	0,2	1,3
Õpilasmalevale	1,4	0,9
Eesti Muusikakoolide Liidult	1,8	0
PRIA-lt koolipiima ja puuvilja toetuseks	1,8	1,9
Eesti Rahvatantsu-ja Rahvamuusika Seltsilt	1,2	1,1
Eesti Lastekirjanduse Keskuselt	0,5	0
Laulu- ja tantsupeo transpordile	0,7	0
Lasteaia õpetajate koolituseks	0,6	0,6
Innovelt gümnaasiumile	13,2	4,5
Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuselt	8,9	2,9
Noorsootööks	17,0	10,3
Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumilt	0,3	0,2
Õpilaste annetused hoolduskeskusele	0,4	0
Õpilasüritusteks	0,8	0
Eesti Kooriühingult laulupeo kollektiividele	0	0,3
Noortekeskuste Ühenduselt vabaajakeskusele	0	2,1
Spordiliidult gümnaasiumile	0	0,3
Toetused muusikakoolile	0	1,0
SA Archimedeselt lasteaiale	0	3,1
Sotsiaalministeeriumilt matusetoetusteks	0	0,3
Kultuuriministeeriumilt klubile	0	0,3
Eesti Töötukassalt	0	1,7

Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	197,5	93,0
c) Saadud muud toetused		
riigieelarvest tasandusfondi ja toetusfondi	1760,0	1745,1
Kokku saadud toetused	2413,3	1869,8

Riigieelarvest saadud maksed tasandusfondi eraldati järgmisteks tegevusteks:

- hariduskulude katmiseks 720,7 tuhat eurot (2016.a.700,7 tuhat eurot)
- toimetulekutoetusteks ja sotsiaalteenuste korraldamiseks ja arendamiseks 155,7 tuhat eurot (2016.a.205,7 tuhat eurot)
- vajaduspõhiseks peretoetuseks 45,4 tuhat eurot (2016.a. 23,5 tuhat eurot)
- üldisesse fondi kohalike omavalitsuste maksulaekumiste erinevuste tasandamiseks 572,4 tuhat eurot (2016.a. 614,2 tuhat eurot).
- sündide ja surmade registreerimise korraldamise toetus 0,2 tuhat eurot (2016.a. 0,2 tuhat eurot)
- kohalike teede hoiu toetus 197,9 tuhat eurot (2016.aastal 200,8 tuhat eurot)
- huvitegevuse toetuseks 47,4 tuhat eurot(2016.aastal puudus)
- raske- ja sügava puudega lastehoiuteenuse toetus 7,7 tuhat eurot (2016.aastal puudus)
- koolieelsete lasteasutuste toetus 5,8 tuhat eurot (2016.aastal puudus)
- jäätmehoolduse arendamiseks 6,8 tuhat eurot (2016.aastal puudus)

Lisa 14 Kaupade ja teenuste müük

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Tulud tervishoiust	555,5	523,2
Elamu-ja kommunaalmajanduse tulud	159,8	151,4
Tulud haridusalasest tegevusest	134,5	119,7
Tulud majandustegevusest	61,1	61,9
Tulud kultuuri-ja kunstiasest tegevusest	12,9	18,5
Tulud spordi - ja puhkealasest tegevusest	12,1	13,1
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	3,6	0
Riigilõivud	1,7	2,1
Kokku kaupade ja teenuste müük	941,2	889,9

Lisa 15 Muud tulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Kasum varade müügist(Lisa 9, 10)	59,4	-1,5
Muud tulud	3,5	0,8
Tulud kruusa kaevandamisõigusest	3,4	2,2
Tasu vee erikasutusest	4,9	5,5
Kasum varude müügist	0	0,8
Saastetasud	0	1,9
Kokku muud tulud	71,2	9,7

Lisa 16 Tööjõukulud
tuhandetes eurodes koma kohaga

Tegevusvaldkond	2017	2016		
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Haridus	107,22	1202,8	101,38	1061,6
Tervishoid	30,0	321,8	28,5	287,1
Üldised valitsussektori teenused	15,69	276,8	16,0	233,9
Vaba aeg, kultuur, sport	21,67	167,5	32,93	243,8
Keskkonnakaitse	19,48	201,5	21,6	163,7
Sotsiaalne kaitse	4,18	30,3	4,0	25,5
Majandus	0	0,5	0	1,1
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	198,24	2201,2	204,41	2016,7

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Ajutiste töölepingute korral ei ole töötajate arvu leitud. Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud moodustasid aruandeperioodil 27,1 tuhat eurot ja võrreldaval perioodil 13,9 tuhat eurot.

	2017	2016
Töötasukulud	2201,2	2016,7
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	733,3	670,5
Kapitaliseeritud tööjõukulud	-34,2	-6,3
Erisoodustused kokku	2,2	3,5
töötajate õppelaenude kustutamine	0	0,4
muud erisoodustused	2,2	3,1
Kokku tööjõukulud	2902,5	2684,4

Lisa 17 Majandamiskulud
tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	501,6	320,9
Rajatiste majandamiskulud	199,1	200,5
Õppevahendite ja koolituse kulud	145,6	126,1
Toiduained ja toitlustusteenused	105,2	104,8
Sõidukite majandamiskulud ¹	79,6	86,6
Mitmesugused majanduskulud	79,2	64,6
Inventari majandamiskulud	79,0	65,0
Info - ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	53,1	50,9
Indrek Talts		41
Vallavanem		

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

Kommunikatsiooni-, kultuuri - ja vaba aja sisustamise kulud	42,1	38,3
Administreerimiskulud	40,8	71,0
Meditiini- ja hügieenikulud	36,9	36,5
Koolituskulud	27,4	25,8
Sotsiaalteenused	15,9	14,6
Teavikute ja kunstiesemete kulud	14,4	16,8
Muu erivarustus ja materjalid	5,3	4,1
Uurimis - ja arendustööd	3,1	14,3
Töömasinade ja seadmete majandamiskulud	2,9	8,9
Lähetuskulud	1,2	1,2
Eri – ja vormiriietus	0,4	0,4
Kokku majandamiskulud	1432,8	1251,3

¹Kasutusrendi tingimustel oli aruandeperioodil renditud kokku 3 sõidukit. Kasutusrendilepingu intressimääradeks on 6 k. EURIBOR + 2,99% , 6 k. EURIBOR + 3,1% ja 6 k. EURIBOR + 1,7%.

Kokku on kasutusrendi tingimustel renditud sõidukite jääkmaksumuseks pärast lepingujärgsete osamaksete tasumist 25,0 tuhat eurot. Rendiperioodi lõpul on vara võimalik välja osta. Aruandeaastal moodustasid rendimaksed 12,5 tuhat eurot (2016. a. 7,0 tuhat eurot).

Järgnevate rendiperioodide maksed kokku on 39,9 tuhat eurot, s.h. järgmisel majandusaastal 10,8 tuhat eurot, 2019. aastal 11,0 tuhat eurot ja 2020. aastal 9,8 tuhat eurot, 2021. aastal 8,3 tuhat eurot.

Lisa 18 Antud toetused

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
a)Sotsiaaltoetused		
Toimetulekutoetused	138,7	169,0
Peretoetused	60,7	71,9
Õppetoetused	5,0	4,8
Toetused puuetega inimestele	15,9	20,5
Muud sotsiaaltoetused	9,2	6,6
Sotsiaalmaks hooldajatoetustelt	7,6	6,7
Preemiad vapimärgi saajatele	5,7	6,4
Kokku sotsiaaltoetused	242,8	285,9
b) Toetused põhivaradele	31,8	59,2
Rahaline sihtfinantseerimine	31,8	59,2
Hajaasustuse veeprogramm	30,2	53,4
Saarde Katariina Kogudusele	1,6	4,1
Ühistegevuse investeeringutoetus POLile	0	1,7

c) Muud toetused

Liikmemaksud	10,0	9,9
MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit	8,2	8,1
Pärnumaa Ühistranspordikeskus	1,5	1,5
Eesti Muusikakoolide Liit	0,1	0,1
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	0,1	0,1
Forseliuse Selts	0,1	0,1
Toetused kultuurile	0	5,3
Muusikafestivalidele	0	5,3
Seltsitegevuseks	11,6	8,1
Marina külakoda	4,0	0,2
külaselts Iiris	1,2	1,0
MTÜ AIK Livonia	1,0	0,2
Reinse küla	1,0	0,7
meeskoorile	0,7	0,3
naiskoorile	0,5	0,7
Saarde käsitööle	0,5	0,3
Kalita külaselts	0,5	0,4
rahvatantsijatele	0,3	0,7
seltsing Patlane	0,3	0,4
kirikukoorile	0,3	0,3
eakatele	0,3	0,3
H.Tederi koolituskeskusele	0,3	0
kunstiring Spekter	0,2	0,2
Tihemetsa Päevakübar	0,2	0,1
Kunstisalong Kilingi	0,2	0
Hakkame liikuma rühmitus	0,1	0
suured pered	0	0,6
kõhutantsijad	0	0,6
Sigaste külaseltsile	0	0,3
Veelikse Varaait	0	0,3
Kärsu Arendusele	0	0,3
koduloohuvilistele	0	0,2
Laste huvitegevuseks	8,9	6,3
Noorsootööteenuste projektile	5,3	3,2
Saarde Hariduselu Sihtasutusele	2,4	2,5
Motoringile	1,2	0
skaudimalevale	0	0,6
Spordiklubidele	23,0	21,0
Spordiklubi Saarde	6,5	4,0
Tihemetsa Motoklubile	6,5	3,0
võimlemisklubile GITHA	4,9	5,3
maleklubidele	2,9	2,9
MTÜ Sookuninga	1,5	1,8
spordiklubile Vaablane	0,7	0,8
Jalgpalliklubile	0	3,2

Vabatahtlikele päästjatele	2,2	2,3
Usuasutustele	1,8	0,5
Ettevõtlike arengu toetamine	2,8	3,0
Pärnumaa Omavalitsuste Liidule ühisüritusteks	14,1	8,7
Politseile	0,8	0,2
Hooldusosakonnale	5,0	0
Kokku muud toetused	80,2	65,3
Antud toetused kokku	354,8	410,4

Lisa 19 Muud tegevuskulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Käibemaksukulu	207,3	209,9
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	100,4	44,5
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	9,3	10,6
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	1,2	1,9
Riigilõivud, trahvid, maksud	6,6	2,5
Kokku muud tegevuskulud	324,8	269,4

Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega

tuhandetes eurodes koma kohaga

1. Tehingud seotud osapoolteks loetud üksustega

Üksus, aasta	Tehingute sisu ja hinna määramine	Tulud	Kulud	Nõuded	Kohustused
Vasperg OÜ	Teenused, toodang turuhinna alusel				
2017			0,3		
2016			0,4		
SKM Haljastus OÜ	teenused turuhinna alusel				
2017			2,2		
2016			0,3		
MTÜ SK Saarde	mittetulundustegevuse toetused				
2017	teenused		13,3		
2016	tulud toitlustamisest	0,2	9,5		
MTÜ Veelikse Retked	teenused				
2017			0,1		
2016			0		
Saarde Hariduselu Sihtasutus	mittetulundustegevuse toetused				
2017			2,4		
2016			2,5		
MTÜ Saarde Käsitöö	mittetulundustegevuse toetused				
2017			0,5		
2016			0,3		

FIE Peep Paimre	transpordi- ja muud teenused turuhinna alusel			
2017			14,7	
2016	klaveri ost	0,2	13,6	
Peep OÜ	teenus turuhinna alusel			
2017	tegevustoetused		0,3	
2016			0,1	
MTÜ Kunstisalong Kilingi				
2017	mittetulundustegevuse toetused		0,3	
2016	ruumide rent soodustingimustel			
Sinilind TÜH	kaubad, teenused turuhinna alusel			
2017			5,6	
2016			40,3	
H.E.A OÜ	kultuuriteenus turuhinna alusel			
2017			1,3	
2016			0,4	
Rekkos OÜ	teenus turuhinna alusel			
2017			0	
2016			0,1	
Olio Prprojekti OÜ	teenused turuhinna alusel			
2017			7,5	
2016			3,4	
MTÜ AIK Livonia	mittetulundustegevuse toetused			
2017			1,0	
2016			0,2	
MTÜ Käršu Arendus	mittetulundustegevuse toetused			
2017			0	
2016			0,3	
MTÜ Veelikse Varaait	mittetulundustegevuse toetused			
2017			0	
2016			0,3	
FIE Aleksander Vilinurm	teenused turuhinna alusel			
2017			3,3	
2016			2,9	
MTÜ Külaselts Iiris	mittetulundustegevuse toetused			
2017			1,3	
2016		0,1	1,0	1,1
MTÜ Tihemetsa Motoklubi	mittetulundustegevuse toetused			
2017			6,5	
2016			3,0	

Seotud osapoolteks on veel Hunting Club EST OÜ, Surju PM OÜ, Kalgissaare OÜ, Hundimõisa OÜ, Vilinurm OÜ, Skyeye OÜ, MTÜ Tihemetsa Jahiselts, MTÜ Riisselja Jahiselts, MTÜ Surju valla spordiklubi, MTÜ Surju Kultuuriselts, MTÜ Pärnumaa Kodukant, MTÜ Metsääre Küla Selts, MTÜ Saarejärve Maaparandusühistu, MTÜ Kikepera Metsühistu, MTÜ Lähkma-Saunametsa Külaselts, MTÜ Saarde Spordiliit, MTÜ Kogukond Saarde, MTÜ Jahiselts Nõmme,

FIE Väino Lensment, FIE Rein Kohv, FIE Heli Juhkamsoo, FIE Hannes Isand, FIE Väino Lill, FIE Avo Tursk, kuid nendega pole aruandeaastal ega eelneval perioodil tehinguid toimunud.

2. Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud

	Tegev-ja kõrgema juhtkonna keskmise arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2017	2016	2017	2016
Volikogu liikmed	12,0	10,5	20,1	19,5
Vallavalitsuse liikmed	4,0	4,0	69,7	49,9
Asutuste juhid	11,0	11,9	136,4	136,0
Juhatuse liikmed	1,0	1,0	17,2	15,6

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid soodustusi pole tegev- ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Lisa 21 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
<i>Käibevara</i>		
Raha ja pangakontod	585,4	544,6
Maksunõuded	195,3	209,2
Muud nõuded ja ettemaksed	20,2	18,4
Varud	10,6	17,0
<i>Käibevara kokku</i>	811,5	789,2
<i>Põhivara</i>		
Osalused sihtasutustes	12,7	12,7
Osalused tütarettevõtjates	1530,9	1366,6
Pikaajalised finantsinvesteeringud	0,4	0,4
Pikaajalised ettemaksed	0,7	1,2
Kinnisvarainvesteeringud	461,1	543,4
Materiaalne põhivara	8491,0	8927,7
<i>Põhivara kokku</i>	10496,8	10852,0
Varad kokku	11308,3	11641,2

Kohustused

Lühiajalised kohustused

Saadud loodusressursside ettemaksed	2,9	3,1
Võlad tarnijatele	57,0	58,4
Võlad töövõtjatele	213,0	210,1
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	140,2	96,2
Indrek Talts		46
Vallavanem		

Saarde valla 2017.a.
majandusaasta aruanne

Laenukohustused	73,3	65,6
<i>Lühiajalised kohustused kokku</i>	<i>486,4</i>	<i>433,4</i>
<i>Pikaajalised kohustused</i>		
Võlad tarnijatele	3,7	5,4
Laenukohustused	1167,3	1212,0
<i>Pikaajalised kohustused kokku</i>	<i>1171,0</i>	<i>1217,4</i>
<i>Kohustused kokku</i>	<i>1657,4</i>	<i>1650,8</i>
Netovara		
Akumuleeritud ülejääk	10031,7	10203,6
Aruandeperioodi tulem	-380,8	-213,2
<i>Netovara kokku</i>	<i>9650,9</i>	<i>9990,4</i>
<i>Kohustused ja netovara kokku</i>	<i>11308,3</i>	<i>11641,2</i>

Konsolideerimata tulemiaruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Tegevustulud		
Saadud toetused	1972,1	1869,6
Maksud	2440,8	2308,3
Kaupade ja teenuste müük	178,8	173,6
Muud tulud	65,0	32,8
Tegevustulud kokku	4656,7	4384,3
Tegevuskulud		
Tööjõukulud	-2247,5	-2098,2
Majandamiskulud	-1271,9	-1124,5
Antud toetused	-434,4	-484,0
Põhivara amortisatsioon	-797,5	-650,7
Muud tegevuskulud	-277,5	-229,9
Tegevuskulud kokku	-5028,8	-4587,3
Tegevustulem	-372,1	-203,0
Finantskulud		
Intressikulud	-8,8	-10,3
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	0,1	0,1
Finantskulud kokku	-8,7	-10,2
Aruandeperioodi tulem	-380,8	-213,2

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Tegevustulem	-372,1	-203,0
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon	797,5	650,7
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	100,4	44,5
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-15,1	-31,7
Kasum/kahjum põhivara müügist	-53,6	-22,0
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	36,8	59,2
Kokku korrigeeritud tegevustulem	493,9	497,7
Käibevarade netomuutus	19,0	-6,0
Kohustuste netomuutus	47,4	33,4
Kokku rahavood põhitegevusest	560,3	525,1
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara soetamisel	-407,1	-229,4
Tasutud osaluste soetamisel	-164,0	-372,6
Laekunud põhivara müügist	151,3	25,5
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15,1	31,7
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-36,8	-59,2
Laekunud intressid ja muu finantstulu	0,1	0,1
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-441,4	-603,9
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendikohustuste tagasimaksed	-69,3	-64,7
Makstud intressid	-8,8	-10,3
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-78,1	-75,0
Puhas rahavoog	40,8	-153,8
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	544,6	698,4
Raha ja selle ekvivalentide muutus	40,8	-153,8
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	585,4	544,6

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Akumuleeritud ülejääk	Kokku netovara
Saldo seisuga 31.12.2015	10087,5	10087,5
Varade ümberhindlus	116,1	116,1
Aruandeperioodi puhastulem	-213,2	-213,2
Saldo seisuga 31.12.2016	9990,4	9990,4

Varade ümberhindlus	41,3	41,3
Aruandeperioodi puhastulem	-380,8	-380,8
Saldo seisuga 31.12.2017	9650,9	9650,9

Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta. 2017. aasta esialgset eelarvet on täiendatud kahe lisaeelarvega kokku 364,5 tuhande euro võrra. Põhitegevuse tulused suurendati kokku 169,7 tuhande euro võrra. Füüsilise isiku tulumaksu eelarvele lisati 74,0 tuhat eurot seose parema laekumisega.

Kaupade, teenuste müügi eelarve osa suurendati 18,3 tuhande euro võrra. Täiendavalt arvati tuludesse haridusest laekunud omatulud, spordihoone tegevusest saadud lisatulud. Toetuste eelarvet täiendati sihtotstarbeliste laekumistega kokku 72,4 tuhande euro võrra ja toetusfondi korrigeeriti 62,8 tuhande euro võrra.

Põhitegevuse kulutusi suurendati kokku 92,2 tuhande euro võrra. Peamiselt suunati põhitegevuse eelarvesse toetusfondi täiendavad vahendid ja sihtotstarbelised toetused. Enim vahendeid, 91,7 tuhat eurot suunati haridusele. Gümnaasiumi eelarve suurenes sihtotstarbeliste- ja omavahenditega 64,4 tuhande euro võrra. Lasteaiale „Kröll“ lisati sihtotstarbelisi ja omavahendeid 10,4 tuhat eurot.

Investeermistegevuse tulude eelarvet on kokku suurendatud 198,5 tuhande euro võrra ja kulutuste eelarvet 272,3 tuhande euro võrra.

Lasteaiale „Kröll“ eraldati täiendavalt vahendeid 190,2 tuhat eurot hoone renoveerimiseks. Varade müügist saadud vahendite arvelt polnud vajadust laenu võtta.

Klubile eraldati seoses põlenguga täiendavalt katuse renoveerimiseks 85,0 tuhat eurot.

Saarde valla lõplik eelarvemaht oli 2017. aastal koos põhitegevuse, investeermistegevuse ja finantseerimistehingutega 4,8 miljonit eurot (2016. a. 4,6 miljonit eurot). Planeeritud vahendeid jäi kasutamata 301,1 tuhat eurot.

Reservfondi vahendeid jäi kasutamata 28,9 tuhat eurot. Haridusest jäi kasutamata 57,0 tuhat eurot, vaba aja ja kultuurivahenditest 72,6 tuhat eurot, elamu-ja kommunaalmajandusest 34,6 tuhat eurot, sotsiaalsest kaitsest 39,6 tuhat eurot, muudest valdkondadest vähem. Sihtotstarbelisi vahendeid viidi üle järgmisse eelarvesse kokku 62,2 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme Raamatukogu tööjõukulude ülekulu on kaetud Allikukivi ja Tali raamatukogude tööjõukulude eelarvega. Alates 01.10.2017 tegutsevad raamatukogud ühtse juhtimise all.

Klubi majandamiskulude ülekulu on kaetud investeeringute vahendite arvelt, kuna osa põlenguga seotud töid kvalifitseerus perioodikuludena.

Gümnaasiumi pedagoogide tööjõukulude ja majandamiskulude ülekulu on kaetud varasemate sihtotstarbeliste riigieraldiste jääkide arvelt.

Huvikeskuste toetuste ülekulu on kaetud laekunud, kuid eelarvesse võtmata sihtotstarbeliste vahendite arvelt.

Vabaajakeskuse majandamiskulude ülekulu on kaetud tööjõukuludes olevate sihtotstarbeliste huvitegevuse vahendite arvelt.

Toimetulekutoetuste majandamiskulude ülekulu on kaetud eelmiste perioodide sihtotstarbeliste toetusfondi vahendite arvelt.

Saarde valla eelarve on tekkepõhine.

Põhitegevuse tulude eelarve kokku on **4578,9** tuhat eurot, mis on saadud järgmiselt:

Tegevustulud kokku	4656,7	Lisa 21 tulemiaruanne
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-15,1	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Riigipoolne raamatute finantseerimine	-7,2	Lisa 13
Varade müügi kasum	-53,6	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Tasaarveldus renditulude osas	-1,9	

Põhitegevuse kulude eelarve täitmise osa kokku on **3884,9** tuhat eurot, mis saadud järgmiselt:

Põhitegevuse kulud kokku	5028,8	Lisa 21 tulemiaruanne
Põhivara amortisatsioon	-797,5	Lisa 21 tulemiaruanne
Riigipoolne raamatute finantseerimine	-7,2	Lisa 13
Käibemaksu kulu põhivara soetuselt	-100,4	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Antud sihtfinants. põhivara soetuseks	-36,8	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Perioodikuludesse suletud investeeringud	-200,1	
Puhkusereserv	-1,9	

Eelarve investeerimistegevuse kulud kokku on **812,6** tuhat eurot, mis tuleneb järgnevast:

Varade soetus ja parendus kokku konso- lideerimata	335,1	
Kapitalirendi tingimustel soetatud vara	-32,3	Lisa 10 materiaalne põhivara
Käibemaksu kulu põhivara soetuselt	100,4	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud sihtfinants.põhivara soetuseks	36,8	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud osaluste eest	164,0	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud intressid	8,5	Lisa 12
Perioodikuludesse suletud investeeringud	200,1	

Finantseerimistegevus kokku **69,3** tuhat eurot Lisa 21 rahavoogude aruanne

Reservfond moodustatakse vallaeelarve kinnitamisel vähemalt 1,0% ulatuses eelarve põhitegevuse kuludest.

Reservfondist raha eraldamine toimub vallavalitsuse korralduse või protokollilise otsuse alusel. Eelarveaasta jooksul kasutamata jäänud reservfondi vahendid lähevad aasta lõpul moodustatavasse vabasse jääki. 2017. aasta reservfondi suuruseks oli **75 928** eurot.

Reservfondi kasutamine 2017 eurodes

1. Vallavalitsusele koondamistasudeks ja valla autasudeks	19 730
2. Muule avalikule korrale kohaliku politsei toetamiseks	519

3. Elamumajandusele Jäärjas Nurme elamu korstnate remondiks	8811
4. Haiglale seoses kingitusega Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusele	4941
5. Spordiklubidele Tihemetsa Motoklubi 10% omaosaluse katteks Lauri keskuse edasiarendamiseks	2999
6. Usuasutustele Saarde kiriku tornikiivri piksekaitsele	1297
7. Vaba aja tegevusteks meeskoorile, Marina külakojale, H.Tederi Metsatalu koolituskeskusele, Kilingi kunstisalongile, Olev Pauksoni raamatu väljaandmiseks	5224
8. Gümnaasiumile õpetajate preemiateks koos tööjõumaksudega	1071
9. Kilingi-Nõmme vabaajakeskusele preemiaks ja tööjõumaksudeks	736
10. Koduteenustele täiendavalt 0,5 töökohaga hooldaja tööjõukuludeks	995
11. Perele, lastele Kodutunde projektile	750
Kokku reservfondist suunamine:	47 073
Reservfondi jääk	28 855

Allkirjad majandusaasta aruandele

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Saarde Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Saarde Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Vallavanem Indrek Talts

.04.2018